

6

Ribič

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

LETO 2025
LETNIK LXXXIV
ISSN 0350-4573

Muharjenje na Savi Bohinjki (foto: Jože Boršček).

						SESTAVIL ROMAN KARNIČ- NIK	OKUSNA MORSKA RIBA	SLO. NA- RODNO- ZAB. AN- SAMBEL	MILI- GRAM	GOJITEV OLJK	VRTNA RASTLINA (KOMPOT)
						PAVZA, PREMOR					
						SMUČIŠČE NA POHORJU KANADSKI LETALSKI PREVOZNIK					
									JANEZ BOGATAJ KRAJ PRI KRŠKEM		
	PRIPA- DNIK BAP- TISTOV	AMERIŠKA ZVEZNA DRŽAVA	NEMŠKA IGRALKA DAGO- VER	IZRAEL- SKI POLI- TIK ABA	GUMICA ZA BRISANJE SPOJ ROKE Z TRUPOM						
BALETNA PLE- SALKA								REKA V NEMČIJI ŽVEPLO			
OSEBA IZ 1001 NOČI							DOLŽNOST, OBVEZA AKTINIJ				
SKUŠI PODOBNA MORSKA RIBA								JUDOVSKI KRALJ IZBRANA DRUŽBA			
TONE BOGATAJ			MESTO NA HRVAŠKEM ARHITEKT						TONE RUS FRANCO- SKO MESTO		
MEDNAR. ASTRO- NOMSKA ZVEZA				NASELJE ZAHODNO OD ILIRSE BISTRICE	KATJA AJSTER			VULKANSKI IZMEČEK VOLNENA ODEJA			
KONEC ŽIVLJE- NJA					PREPISNI PAPIR SLED REZILA						MISIJONAR FRIDERIK IRENEJ (1797-1868)
DEL MARI- BORA						KRAJ PRI BLEDU	FIGURA PRI ČETVORKI RUSKA IGR. SAVINA			BOR SLO.SKLAD. MARIJ	
	REKA V ČRNI GORI	RIBA ŠARENKA NOMADSKO NASELJE									
AFRIŠKA DRŽAVA (TN)								OTOK V JADRAN- SKEM MORJU	ORANJE VZDEVEK ONASSISA		
SNOV V ČESNU IN ČEBULI					BARIJ ANDREJ NAHTIGAL			MORSKA RIBA GRŠKA ČRKA			
SLO. LE- TALSKI PIONIR (EDVARD)							MORSKI RAK BREZ KLEŠČ FLOUR				
STRAH PRED ŠIB- KOSTJO											

RIBIČ

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

Ribič je z odločbo Ministrstva za kulturo, št. 61510-42/2014/3, izdano 16. 5. 2014, vpisan v razvid medijev pod zaporedno številko 1880.

ISSN 0350-4573
UDK 632

Izdaja

Ribiška zveza Slovenije,
1001 Ljubljana, p. p. 195.

Izhaja vsak prvi teden v mesecu, razen števil 1-2 in 7-8, ki so združene.

Uredništvo in uprava:
Tržaška cesta 134
1000 Ljubljana

Telefon:
uredništvo: (01) 256 12 97
tajništvo: (01) 256 12 94
041 738 849
www.ribiska-zveza.si

NASLOVI ELEKTRONSKE POŠTE
RIBIŠKE ZVEZE SLOVENIJE:

Ribiška zveza Slovenije
info.rzs@ribiska-zveza.si

sekretar RZS
sekretar.rzs@ribiska-zveza.si

tajništvo RZS
tajnistvo.rzs@ribiska-zveza.si

računovodstvo RZS
racunovodstvo.rzs@ribiska-zveza.si

uredništvo glasila Ribič
glasiloribic.rzs@ribiska-zveza.si

Transakcijski račun:
02010-0017838266

UREDNIŠTVO:
Odgovorna urednica:
Nuška Božičnik

UREDNIŠKI ODBOR:
predsednik: Igor Kloboves

člani:
Egon Dolenc,
Vladimir Mikec,
Jure Ušeničnik Schifferstein,
Peter Weibl

ČASOPISNI SVET:
člana:
dr. Jože Ocvirk,
dr. Božidar Voljč

Lektoriranje: Alenka Ličen

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost se od glasila obračunava davek na dodano vrednost.

Naklada: 11.000 izvodov

Priprava za tisk in tisk:
Grafika Soča, d. o. o.

Vsebina

RAZVEDRILO

Križanka 162

AKTUALNO

Soška postrv je letos dala prednost šarenki –
na krožniku in deloma v vodi

Blaž Močnik 164

Sava Bohinjka in prihodnost ribištva

Tomaž Modic 166

DELO RZS

CIPS kongres uspešno zaključen

Uredništvo 167

RIBIČI PIŠEJO

Plenilci

Jožef Smolej 169

ZASLUŽIJO SI NAŠO POZORNOST

Začelo se je 35. Državno prvenstvo v lovu rib
s plovcem

Jože Šmejc 170

RIBOLOV

Lov salp

Vladimir Mikec 172

Prvomajske rečne profesorice

Toni Janežič 176

RIBIŠKI INFORMATOR

Pravilnik o usposabljanju ribiških pripravnikov
in opravljanju ribiških izpitov

Dr. Miroslav Žaberl 179

Poslovnik o delu izpitnih komisij 182

REPORTAŽA

Pomladni dan na Soči

Domen Gustin 183

IZ RIBIŠKIH DRUŽIN

Še so kapitalni krapi v Krki

Zoran Leko 186

Prvomajsko srečanje mariborskih ribičev v Pivoli

Drago Ornik 187

MLADI RIBIČ

Na linja!

Blaž Dominik 189

MUHARSKI KOTIČEK

Metode ličinkarjenja

Vladimir Mikec 192

RIBIČI KUHAJO

Ribja eleganca - kruhki z dimljeno ribo

Jure Ušeničnik 197

V posameznih prispevkih izražena stališča ne predstavljajo nujno tudi stališč uredništva.

Obvestilo dopisnikom Ribiča

Dopisnike prosimo, da svoje prispevke pošiljajo na e-naslov:
glasiloribic.rzs@ribiska-zveza.si.

Rokovnik za leto 2025:

Ribič št.:	1, 2	3	4	5	6	7, 8	9	10	11	12
Prispevke oddati do	12. 1.	2. 2.	2. 3.	6. 4.	4. 5.	1. 6.	3. 8.	7. 9.	5. 10.	2. 11.

Po sklepu predsedstva RZS z dne 18. oktobra 2003 ne honoriramo:

- pisem bralcev,
- kapitalnih ulovov,
- obvestil,
- poročil o delu strokovnih delovnih teles RZS.

Prispevke bomo objavljali skladno z razpoložljivim prostorom in njihovo aktualnostjo.

Da bi se izognili neobjavam, občasnim dopisnikom svetujemo predhodni posvet z odgovornim urednikom, da bi skladno s programsko zasnovano zagotovili tematsko uravnoteženost vsebine Ribiča.

ELEKTRONSKA OBLIKA GLASILA – uredite jo pri tajniku vaše ribiške družine ali na elektronskem naslovu uredništva: glasiloribic.rzs@ribiska-zveza.si.

Uredništvo

SOŠKA POSTRV JE LETOS DALA PREDNOST ŠARENKI – NA KROŽNIKU IN DELOMA V VODI

Ribiška družina Tolmin je skupaj s tolminsko občino in Zavodom Turizem Dolina Soče med Dnevom voda in Dnevom zemlje v marcu in aprilu uspešno izpeljala še en Festival soške postrvi. Zdaj že tradicionalni skupek dogodkov, ki nosi ime po skrivnostni marmorirani postrvi, je namenjen lokalnemu prebivalstvu Zgornjega Posočja in tudi prišlekom od blizu in daleč, ki jim je mar vodno bogastvo območja, namenjen pa je tudi spodbujanju trajnostnega ravnanja z naravo ter lokalni kulinariki. Festival je obenem poklon tisočletni tradiciji ribištva in tudi ribogojstvu, saj je prav lokalno znanje ohranilo največjo evropsko postrv pred gotovim izumrtjem. Četrta izvedba je v ospredje postavila Ribjo tržnico kot osrednji dogodek festivala.

Lokalno vzrejeni ribji izdelki, ki so bogati s hranilnimi snovmi in izstopajo po kakovosti, predstavljajo pomembno dodano vrednost in imajo velik potencial na trgu, so prepričani organizatorji enomesečnega dogajanja, ki vzpostavlja nov kanal promocije za končne kupce ter povečuje prepoznavnost območja in tamkajšnjih produktov. »Prav Ribjo tržnico želimo v prihodnje razvijati kot osrednji dogodek festivala. Njen namen je namreč promocija ribe kot kakovostnega prehranskega vira ter s predstavljanjem ponudnikov iz lokalnega okolja splošni javnosti omogočiti vzpostavitev krajših dobavnih verig, razvoj novih proizvodov in novih prodajnih priložnosti,« je povedala Mateja Leban iz turističnega zavoda po zelo uspešno izvedeni Ribji tržnici, kjer so takšne in drugačne postrvje jedi in izdelke iz šarenke pripravili v ribogojnicah Faronika RD Tolmin ter Libo ter Zavoda Sara Vuri. Prikaz priprave rib in ribjih jedi pa je zagotovil Valter Kramar iz kobariške Gostilne Polonka.

V sobi za goste

Šarenka je bila v ospredju tudi na strokovnem posvetu, ki ga je sredi aprila gostila RD Tolmin v ribiškem Hotelu Zlata

ribica. Namen je bil odgovoriti na izhodiščno vprašanje, ali je tujerodna ribja vrsta dobrodošel gost v naših vodotokih ali je vendarle dolgoletni tujek v ekosistemu. Dolga in zanimiva

Posvet o šarenki je bil eden redkih strokovnih srečanj na omenjeno vsebino, raziskav o vplivu na domorodne ribje vrste pa ni dovolj.

Del Festivala soške postrvi je tudi uvodni ribolovni dan v RD Tolmin, kjer je predsednik RZS na reki Trebuščici ujel čudovito soško postrv.

Ribja tržnica je Tolminu zagotovila nov praznik.

debata je nekako pritrdila obema platema. Miha Ivanc, vodja vod posebnega pomena Zavoda za ribištvo, je izpostavil, da se v zadnjih letih v naše vode vlaga bistveno manj šarenke kot v prejšnjem obdobju. Raziskava na reki Radovni tudi ni potrdila nezaželene invazivnosti vložene šarenke na ostale ribje vrste, medtem ko so rezultati sobivanja soške postrvi in samovzdržne šarenke na zgornji Idrijci šli v prid domorodni vrsti. Vseeno pa je raziskav o vplivu šarenke pri nas in v Evropi še bistveno premalo, da bi lahko govorili o učinkih vpliva, s katerimi bi lahko tudi lažje odločali o vnosu šarenke v vode, pa je opozoril Dušan Jesenšek, nekdanji dolgoletni ribogojec v RD Tolmin. To še posebej velja za vode, kjer je prisoten lipan. »Proti šarenki se moramo boriti tam, kjer pogoji v rekah še omogočajo obstoj domorodnih vrst salmonidov, in se boriti za šarenko tam, kjer ti pogoji ne obstajajo več. Šarenka je lahko dobrodošel gost, a naj biva v sobi za goste, ne pa v sobi gostitelja,« se je slikovito izrazil in dodal: »Ves čas moramo spremljati vpliv šarenke na domorodno ribjo združbo, ker bomo le tako lahko sprejemali ustrezne odločitve glede njene prisotnosti ali odsotnosti.«

Misel je potrdil tudi predsednik Ribiške zveze Slovenije Miroslav Žaberl: »Slovenski ribiči bi prav gotovo z veseljem namesto priseljene šarenke, ki pri nas resda živi že preko 100 let, v postrvje vode vlagali domorodno potočno ali soško postrv, če bi ribji habitati to dovoljevali. Ker pa smo z nespametnimi posegi v vodotoke dodobra uničili ali izkazali ribje habitate, je vlaganje temperaturno manj občutljive in bolj prilagodljive šarenke, tudi zaradi zaščite domorodnih vrst postrvi, nujnost.«

Medtem v RD Tolmin že nekaj časa opažajo, da sta športni ribolov, ki temelji na šarenki, in športni ribolov, ki temelji na domorodnih salmonidnih vrstah, postala dve ločeni vrsti, ki se že ne razumeta več in skorajda ne križata več. »Nekateri ribolovni revirji ali reke se zato pri nas lahko precej razlikujejo glede potencialnega števila ulovljenih rib, toda za večino je važen ulov soške postrvi. Šarenko pa vlagamo zgolj še v določene dele rek, kjer je ribolovni pritisk zaradi enostavnega dostopa do vode ves

Med festivalom so mladi deležni posebne pozornosti in imajo veliko priložnosti za ribolov in tudi druge aktivnosti. Dušan Dolinar, naš znani vezalec muh, je svoje znanje z veseljem delil z mladimi.

čas velik in kjer nenehna degradacija habitatov zaradi kopanja prodnih nanosov ali drugih vplivov ne omogočajo več naravnega obnavljanja ribjih populacij,« pa je povedal Aljoša Križnič, predsednik RD Tolmin.

Festival soške postrvi v Tolminu, ki s svojimi aktivnostmi podpira tudi Kobarid in Bovec, prav tako nadgrajuje svojo tradicijo in se osredotoča na promocijo soške postrvi, ki je domorodna in ogrožena vrsta. Dogodek ponuja bogat program, ki vključuje razstave, kulinarčne in ustvarjalne delavnice, ribjo tržnico, ribiška dogajanja in srečanja strokovne javnosti. Poudarek je na ozaveščanju o ohranitvi soške postrvi in njenem pomenu za turizem v Soški dolini. Organizatorji festivala želijo s tem dogodkom domačinom in širši javnosti približati pomen ohranjanja narave.

»S projekti znotraj LASR Alpske reke imamo edinstveno priložnost, da pravzaprav redno delo nadgradimo in tudi nagradimo. Še posebej veliko pozornost namenjamo mladim in jim želimo približati muharjenje, zagotoviti reden dostop do rek in ribolova ter seveda mentorstva, ki ni samoumevna aktivnost. Poleg tega pa bomo nadgradili strokovni del in tehnični del ribogojstva, kar je venomer naloga RD Tolmin,« je sklenil Križnič.

Besedilo in fotografije: Blaž Močnik

Sava Bohinjka (foto: Tone Tavčar)

SAVA BOHINJKA IN PRIHODNOST RIBIŠTVA

Sava Bohinjka se v zadnjih letih dokaj hitro spreminja, še posebej so te spremembe vidne z vidika primernosti reke kot življenjskega okolja za naše domorodne ribje vrste. Spremembe in sinergijski vplivi več negativnih dejavnikov skupaj so verjetno razlog, da običajni letni načrti in pristopi k upravljanju očitno ne zadoščajo več. Skupina upravljalcev, ki si reko delimo, se že v veliki meri zaveda, da so potrebne spremembe in interventni ukrepi, ki bodo reko lahko obdržali dovolj kakovostno v smislu zastopanosti ribje združbe, ki je tudi osnovni pogoj za kakovostni ribolov. Poleg že znanih in opisanih izzivov zaradi višanja temperature vode v toplejših mesecih in plenjenja rib s strani zaščitene ribojedih živali smo v zadnjih letih izkusili še probleme zaradi poddimenzionirane čistilne naprave v Bohinjski Bistrici in pa predvsem gradnje nove kolesarske poti. Poleg odseka v upravljanju Zavoda za Ribištvo Slovenije se s temi problemi srečujejo tudi v Ribiški družini Bled in v malo manjšem obsegu tudi v Ribiški družini Bohinj. Zmanjševanje števila mest za kritje, še manj osenčenosti reke in razširjena in plitvejša struga so dodatni dejavniki, ki bodo v prihodnjih letih omenjene probleme le še stopnjevali. Naši najbolj pomembni domorodni vrsti v reki – potočna postrv in lipan – pa sta že sedaj v zelo neugodnem položaju. Prva se nam iz reke umika v hladnejše pritoke in na druge načine išče bolj primerno življenjsko okolje. Vzdrževalna vlaganja se ne obnesejo več. Lipan pa je (kot najbolj izpostavljena ribja vrsta v reki) prva in vrsti plen ribojedih živali. Reka pod Bohinjsko Bistrico tudi lani dokazano ni več primerna za kopanje. Letos je tudi na željo vseh treh upravljalcev v načrtu dodatna inventarizacija in pregled stanja ribjih populacij v reki, z namenom določitve razsežnosti že nastalih sprememb. Glede na dejstvo, da del Save Bohinjke leži tudi v Triglavskem narodnem parku, bomo poskušali v reševanje problema vplesti tudi

pristojna ministrstva in druga vladna telesa. Čistilna naprava nedvomno potrebuje nekakšne spremembe oziroma nadgradnjo, najverjetneje v smislu povečanja kapacitet in na enega ali morda tudi več načinov bo nujno nekako zagotoviti potrebna sredstva. Kar se tiče višanja temperature v poletnih mesecih, je problem v tem, da se reka napaja iz zgornjih plasti Bohinjskega jezera, ki so v zadnjih letih dosegle zelo visoke temperature. Ideja o izdelavi natege, ki bi v najbolj kriznih delih leta lahko črpala hladno vodo z dna jezera in zagotavljala primarnim domorodnim vrstam rib normalne temperature, ni nova in si morda zasluži nekaj več pozornosti. Treba pa bo stopiti skupaj in s skupnimi močmi poiskati možno rešitev. Trenutno smo se odločili za takojšnji ukrep – obdržimo načrtovana vzdrževalna vlaganja lipana, ob rahlem dvigu količine, če bo le možno, in uvedemo precej bolj redna manjša dopolnilna vlaganja sterilne šarenke v količinah v letnem načrtu z možnostjo dviga do trideset odstotkov. Sava Bohinjka si kot eden najlepših ribolovnih revirjev v Sloveniji zasluži našo polno pozornost. Upravljalci na omenjene izzive in spremembe nismo imeli vpliva, te pa nam napore po vzpostavitvi zdrave populacije domorodnih vrst rib vedno bolj izničujejo. Reka je podobno usodo enkrat že doživela, in sicer ob prvem prihodu jat kormoranov pred dobrimi dvemi desetletji. Takrat smo ribištvo in ribolov reševali s šarenkami. Dolga leta smo se nato trudili, da se je stanje s potočno postrvjo in lipanom malo popravilo. Zdaj pa se zgodovina žal ponavlja. Ribiči potrebujemo konkretni načrt in tudi projekt rešitve reke – življenjskega okolja naših rib –, in to čimprej. Bomo pa veliko močnejši in bolj učinkoviti, če bomo kot različni deležniki turizma, okoljevarstva in ribištva stopili in delovali skupaj.

*Tomaž Modic
Zavod za ribištvo Slovenije*

CIPS KONGRES uspešno zaključen

Kongres mednarodne konfederacije za športni ribolov (CIPS), ki je med 23. in 27. aprilom potekal v Ribčevem Lazu v Bohinju in predstavlja najpomembnejšo organizacijo za športni ribolov na svetu, je uspešno zaključen.

Kongresno dogajanje se je začelo dan pred uradno otvoritvijo s prvim uradnim sestankom – sestankom prezidija CIPS. Kongres je bil množično obiskan, prišli so delegati iz 34 držav članic CIPS, tako da je bil celotni hotel Bohinj polno zaseden, nastanitev smo uspešno zagotovili tudi v bližnjem enakovrednem Hotelu Jezero.

Uradna otvoritev kongresa je potekala 24. aprila na vrtnem delu Hotela Bohinj.

Predsednik RZS, dr. Miroslav Žaberl, je v uvodnem nagovoru izpostavil, da so počaščeni, da lahko v Sloveniji gostijo cvet funkcionarjev ribiških zvez iz vsega sveta. V sodelovanju z Občino Bohinj in Hotelom Bohinj, RD Bohinj so pripravili pester program, ki ga je popestrila razstava o endemični soški postrvi in umetnih muhah. Zbrane je »opozoril« na rek, da ima v Bohinju v tem času »dež mlade« in da naj gosti ne zamerijo, če bo treba kakšno aktivnost prilagoditi. Sledil je nagovor Jožeta Sodje, župana Občine Bohinj, ki je na kratko

predstavil Bohinj – naravni biser Slovenije, kjer voda ne le oblikuje pokrajino, ampak tudi njihov način življenja. Ribiči so zahtevni gosti in prav je tako, saj jim lahko Bohinj veliko ponudi. Ribiški turizem vidijo kot priložnost za trajnostni razvoj ter kot promocijo naravne in kulturne dediščine. Udeležencem je zaželel uspešen, navdihujoč kongres, poln novih spoznanj, novih znanstev ter da se še kdaj vrnejo.

Kot zadnji je spregovoril Claudio Matteoli, predsednik CIPS, ki je uradno otvoril kongres. Na začetku je prosil za minuto molka za vse člane CIPSA, ki so preminili v zadnjih štirih letih. Poudaril je, da bo to pomemben kongres, saj bodo volitve prinesle veliko novih predstavnikov, s katerimi si želi dobrega sodelovanja.

Uvodni proslavi je sledil simpozij o vplivu podnebnih sprememb na življenje domorodnih vrst rib in ribiško upravljanje ter o spremembah na področju prostorskega prikaza podatkov v ribištvu RIBKAT, kjer sta nastopila mag. Maša Čarf iz Zavoda za ribištvo Slovenije in g. Matija

Udeležencem sestanka RAJP smo predstavili dejavnost RD Bled z ogledom ribogojnice, obnovljenega ribiškega doma in predstavitev ribiško-čuvajske dejavnosti.

Pred samim kongresom CIPS je RZS gostila še sestanek RAJP, kate rih članice so ribiške zveze nekdanjih republik bivše skupne države in hkrati vse članice CIPS.

Kongres CIPS

Hotel Bohinj, osrednje mesto kongresa CIPS.

Pozdravne besede predsednika RZS, dr. Miroslava Žaberla

Kot zadnji je spregovoril Claudio Matteoli, predsednik CIPS, ki je uradno otvoril kongres.

Jože Sodja, župan Občine Bohinj, je na kratko predstavil Bohinj – naravni biser Slovenije, in udeležencem zaželel prijetno bivanje.

Razstava fotografij

Uradne zastave kongresa.

Gerčer iz Fakultete za gradbeništvo in geodezijo, ki z ZZRS sodeluje v skupnem raziskovalnem projektu. Zbranim delegatom sta predstavila vpliv katastrofalnih poplav v Sloveniji 2023 na ribje habitate in izvedene rešitve na prizadetih vodotokih.

Kot popestritev dogajanja smo na RZS poskrbeli za prikaz vezanja umetnih muh, ki ga je predstavil vezalec Dušan Dolinar.

Za spremljevalce smo skupaj s Turizmom Bohinj organizirali izlete na lokalne naravne in kulturne znamenitosti. Za delegate, ki so se želeli preizkusiti v ribolovu na jezeru oz. na Savi Bohinjki, smo skupaj z RD Bohinj organizirali ribolov. K sreči je bilo vreme temu naklonjeno in skoraj vsak, ki se je udeležil ribolova, se je lahko pohvalil z dobrim ulovom.

Sestanki treh federacij konfederacije CIPS (federacija za ribolov na sladkih vodah - FIPSeD, federacija za ribolov na morju - FIPS MER in federacija za muharjenje - FIPS Mouche) so v naslednjih dnevih potekali brez večjih posebnosti. Obravnavali so aktualne teme in izvolili nova vodstva za novi petletni mandat.

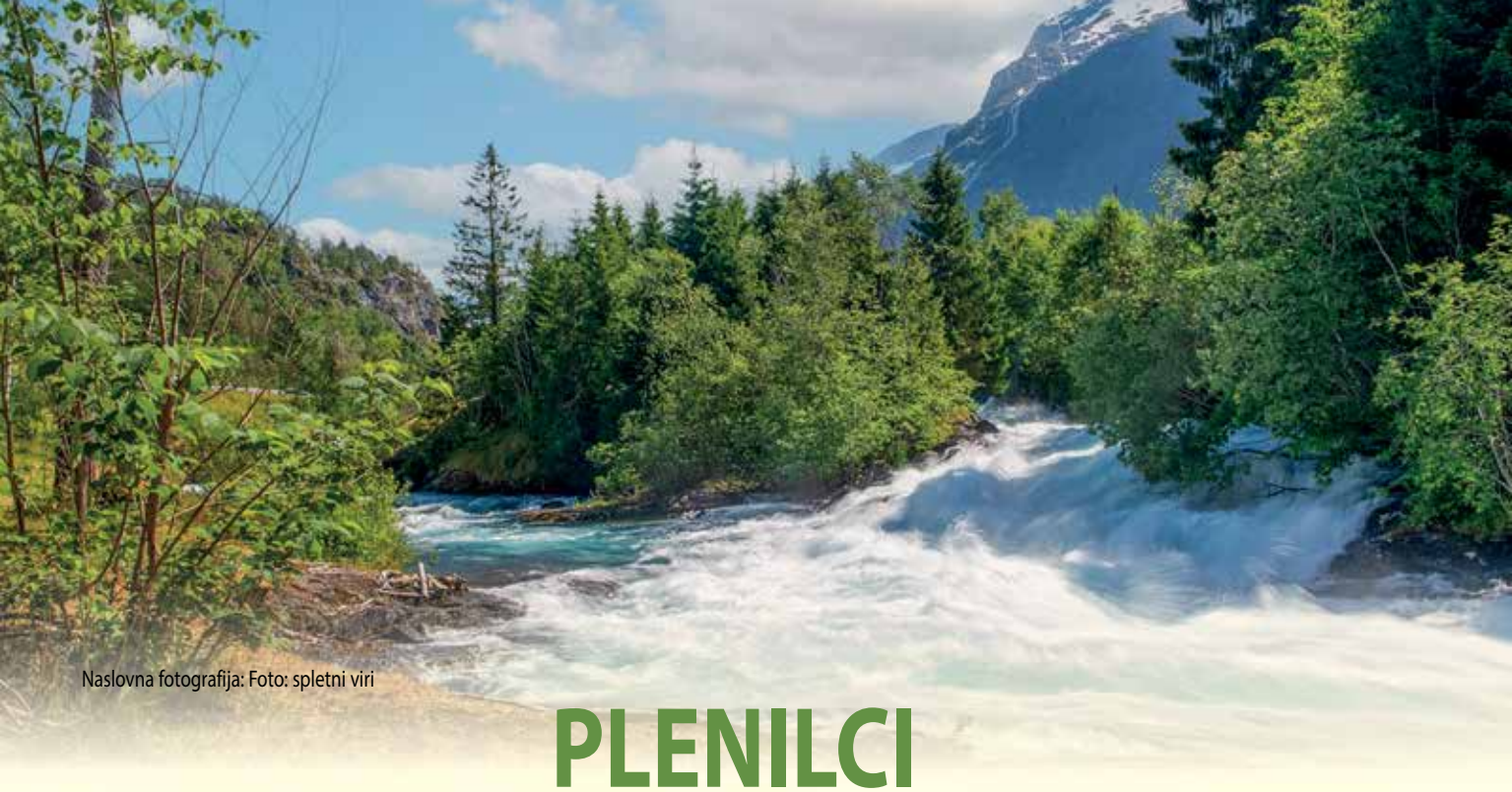
Kongres CIPS smo zaradi velikega števila delegatov izvedli v sejni dvorani Eco Hotela v Bohinjski Bistrici. Na volilnem kongresu so za predsednika v novem mandatsnem obdobju potrdili Uga Claudia Matteolija - sicer dosedanjega dolgoletnega predsednika CIPS. Za naslednje leto 2026 je bila sprejeta kandidatura Egipta za organizacijo 47. kongresa, prav tako so sprejeli še odločitev o kandidaturi BiH za kongres v letu 2027, ki bo v mestu Neum.

Predsednik Matteoli se je zahvalil predsedniku RZS dr. Miroslavu Žaberlu za korektno izvedeno organizacijo kongresa in dobrega sodelovanja se nadeja še naprej.

Za končni izlet, t. i. nacionalni dan kongresa, smo delegate in njihove spremljevalce v sodelovanju s Turizmom Bohinj peljali na izlet na Vogel in na panoramsko vožnjo z ladjico po Bohinjskem jezeru. Na ladjici so delegati uživali v pogostitvi, ki ga je pripravil Aktiv bohinjskih kmečkih žena.

Pred samim kongresom CIPS je RZS gostila še sestanek RAJP, katerih članice so ribiške zveze nekdanjih republik bivše skupne države in hkrati vse članice CIPS. Na tem sestanku so bile sprejete spremembe tekmovalnega pravilnika za celotno zvezo in gostitelji tekmovanj za leti 2025 in 2026. Članice RAJP smo povabili na predstavitev dejavnosti RD Bled z ogledom ribogojnice, obnovljenega ribiškega doma in na predstavitev ribiško-čuvajske dejavnosti.

Besedilo in fotografije: Uredništvo

Naslovna fotografija: Foto: spletni viri

PLENILCI

Nobena skrivnost ni, da se dogajajo podnebne spremembe. Žal na to nimamo več vpliva. Ko sem začel izvajati ribolov, so bile vode bolj ali manj prazne. V starih zapiskih in zgodovinskih knjigah najdemo zapise, da so bile po drugi svetovni vojni vode bolj prazne kot ne. Vzrok so bile poti vseh mogočih vojsk, ki so se morale na nek način prehraniti. Prav tako so bile zime zelo bogate s snegom, topljenje v spomladanskih mesecih pa so pogosto s seboj odnesle še tisto malega mladice, ki so se naravno zdrstile. Plenilcev takrat ni bilo, saj tudi hrane v potokih in rekah ni bilo obilo.

Zdaj je vse drugače. Priča smo zelenim zimam, sneg komaj še kje zasuje hribe. To se pozna pri zimskem turizmu, pa tudi na ribjem življu. Ko sem se preselil v Besnico, je Sava redko dosegla temperaturo nad 18 stopinj, zdaj pa poletne temperature presegajo 21 stopinj. Kopalcev skoraj ni bilo. Zdaj so prodišča poleti polna kopalcev. V reki Savi je bilo potočnih postrvi obilo, zdaj pa so izginile. Premaknile so se v višje predele.

V 90. letih je bilo v tem revirju obilo lipanov. Pozimi smo (sprehodi ob reki) lahko našli po 10 merskih lipanov na kvadratni meter. Potem so prišli kormorani. Čeprav ti niso domorodne ptice, so bili iz nam neznanih vzrokov zaščiteni. V našem revirju jih je pozimi prenočevalo tudi več kot 500. Kraj, kjer so prenočevali, smo ribiči poimenovali »kormoranov skret«, kajti iztrebki kormoranov so povzročili sušenje dreves ob prodišču. Ko pa je ostalo manj kot 5 % lipanov, so odleteli naprej, na nove lokacije. Stalež lipana se ni nikoli več popravil. Zaradi povišane temperature vode je izginila tudi potočnica.

Sava

Pa je prišla nova nadloga: vidra. V naši ribogojnici v Besnici so nenadoma začele izginjati mladice gensko čiste potočne postrvi. Pregled posnetkov kamer je pokazal, da so zadnji bazen z mladnicami izpraznile vidre. Takoj smo namestili električnega pastirja in preprečili nadaljnjo škodo. Ampak – Save in Tržiške Bistrice pa ne moremo ograditi! Da je v porečju Save in Tržiške Bistrice mnogo vider, lahko vidimo po iztrebkih (na skalah). Ugotavljamo, da je precej vider tudi v drugih revirjih in gojitvenih potokih. Ne glede na količino vložka dobimo pri odlovih čez eno leto enako število mladice. Sprašujemo se o smiselnosti vlaganja.

Na prodiščih najdemo kadavre večjih primerkov rib, ki so samo objedene oz. delno požrte.

Potem gremo še naprej. V revirjih opažamo tudi večje število čapelj in rac – žagaric. Vsak od njih močno prispeva k zmanjšanju staleža, v gojitvenih potokih pa se pozna prisotnost že omenjenih plenilcev, vodnega kosa in vodomca. Nevladne organizacije in državne instance nerazumljivo ščitijo plenilce in nam otežujejo gospodarjenje z vodami. Pri tem pa za uporabo vode plačujemo koncesijo.

Iz statistike ribolova je razvidno, da ribiči uplenimo mnogo manj rib, kot jih vložimo z intenzivnim vlaganjem. Mnogo več jih uplenijo plenilci in pa »stihni družabniki«. Če se bo takšno stanje nadaljevalo, je smiselnost dela v ribogojnicah vprašljiva. Če ne bi bilo prizadevnih ribogojcev, se takšno delo prav gotovo ne bi izplačalo. Koliko časa pa bo še zastoj prostovoljno delo? Bojim se, da so tudi ti časi minili. Iz leta v leto se število ribičev zmanjšuje. Zakaj?

Besedilo in fotografiji: Jožef Smolej

Nad Voglom

Jezero Pristava (foto: arhiv uredništva)

ZAČELO SE JE 35. DRŽAVNO PRVENSTVO V LOVU RIB S PLOVCEM

V toplih pomladnih dneh ptice veselo žvrgolijo svoje pesmi in potočki igrivo žuborijo, saj se že novo izvaljenih ribic veselijo, za katere ribiči veliko plemenitega dela postorijo, da lahko utesnjeno ribogojno vališče zapustijo ter v prostranem vodnem toku sproščeno zaživijo in že čez nekaj let z odločnimi prijemi prizadevne ribiče nagradno razveselijo.

Med prizadevnimi ribiči, ki za ribji življenj veliko pomembnega postorijo, je nedvomno veliko število priznanih športnih ribičev – tekmovalcev. Slednji se zavedajo/zavedamo, kako pomembna je pozornost do načrtovanega ribjega gospodarjenja za njihov obstoj v naših nekaterih neprimernih – onesnaženih – vodah.

Velikokrat na tekmovalnih druženjih steče pogovor, kaj vse smo postorili v poznojesenskih ali pomladnih dneh, da naši vodotoki ne bodo osiromašeno prepuščeni sami sebi, kot temu pravimo, in bi bile posledice omenjene brezbriznosti lahko za ribji življenj pogubne.

Še ni tako dolgo tega, ko nam je naš današnji sogovornik Mitja Kmetec, sicer izjemno uspešni športnoribolovni

tekmovalec v lovu rib s plovcem, zadovoljno pripovedoval o premeščanju domorodnih rib iz zgornjega jezera Pirnica, v katerem je bilo v preteklih vročih poletnih dneh že nekaj zaporednih poginov rib.

Spomnimo se Mitjevih besed, ko je dejal: »Dva dni smo, trdo delali, da smo rešili ribe od možnega ponovnega pogina in jih prestavili v jezera Radehova, Trojico in jezero Šiker – Pristava.« To nam je naš ribiški sotovariš iz RD Pesnica Lenart pripovedoval z vidnim zmagovalnim in zadovoljnim izrazom na obrazu.

Sicer smo pri Mitji že nekaj desetletji vajeni takih izrazov na obrazu, ko smo ga še kot takratnega ribiškega pionirja, kasneje najstnika in nazadnje člana naših klubskih večkra-

Če Mitja čas le dopušča, z ribiško palico obišče Trojiško jezero, na katerem je osvojil nešteto lovovik

Naš vrhunski tekmovalac nekoliko zaskrbljujoče, a z optimizmom zre v prihodnost: »Saj za dežjem vedno posije sonce,« pravi ljudski pregovor in to kar velja verjeti, saj je naš ribiški prijatelj rojen zmagovalac.

tnih državnih prvakov RD Pesnica Lenart itd., nagrajevali s spontanimi aplavzi. Ja, to so nepozabna doživetja, ki športniku ostanejo v trajnem spominu.

Ob začetku letošnjega 35. državnega prvenstva v lovu rib s plovcem smo našemu vrhunskemu tekmovalcu zastavili številna vprašanja, ki segajo v njegova razvojna najstniška leta športne tekmovalne dejavnosti in vse do današnjih dni.

Znano je, da je ekipa RD Pesnica Lenart, za katero prav Mitja Kmetec tekmuje že »od malih nog« in je naš vrhunski tekmovalac ter uspešni dolgoletni idejni vodja RD Pesnica Lenart, dosegla zgodovinski mejnik uspešnosti, ki ga bo katera koli ekipa ponovno težko dosegla, kaj šele preseгла. Mitja se namreč ponaša z osmimi zaporedno osvojenimi naslovi ekipnih državnih prvakov v LRP.

Naš prijetni sogovornik je strnil svoje misli in nam zaupal del zanimive življenjske športnoribolovne zgodbe z besedami: »Že kot deček sem opazoval ribiče, ki so lovili ribe na Trojiškem jezeru, ob katerem živim, in si želel, da bi tudi sam znal ujeti ribo. To se mi je uresničilo, ko sem se vpisal v takratno mladinsko ribiško sekcijo, ki je bila ustanovljena na pobudo Srečka Lipovnika, takratnega prizadevnega predsednika RD Pesnica Lenart. Srečku je uspelo s svojimi ribiški navdušenci zgraditi ribiški dom in med drugim tudi nam predstaviti vodjo mladinske ribiške sekcije, žal danes že pokojnega Milana Cvilaka, ki nam je predstavil lov rib s plovcem in nas uspešno »izsolal« v prave ribiče - tekmovalce s pravim odnosom spoštovanja do občutljive narave in njenega ribjega življa. Že na prvih tekmovanjih v LRP se je izkazalo, da smo kar nadarjeni, perspektivni tekmovalci. Na mojem prvem mladinskem svetovnem prvenstvu leta 1997 v Varaždinu sem se kot 15-letni reprezentant uvrstil na 19. mesto, z našo mladinsko reprezentanco Slovenije pa nam je uspelo osvojiti odlično 3. mesto na svetu,« je o svojem uspešnem športnoribolovno tekmovalnem doživljanju obujal spomine in nadaljeval: »Po nekajletnem prizadevnem načrtnem treniranju so se začeli vrstiti dosežki v posamični konkurenci, tudi na svetovnem tekmovalnem prizorišču. Svoj omenjeni dosežek sem leta 2000 nadgradil z osvojenim 8. mestom na svetu itd. Sledil je znani zgodovinski ekipni dosežek med letoma 2012 in 2019, ko smo kot ekipa RD Pesnica Lenart zaporedno osvojili osem naslovov državnih, ekipnih prvakov v LRP člani, kar do danes še ni uspelo nobeni ekipi. Ja, in sledilo je mednarodno priznanje leta 2013, ko smo na klubskem SP v LRP v Italiji osvojili 2.

mesto in le za malo izgubili naslov najuspešnejše ekipe na svetu. Na takratnem omenjenem SP je naš izvrstni tekmovalac Andrej Bauman v posamičnem seštevku doseženih dvodnevni rezultatov osvojil 1. mesto, a ni prejel pokala. Res nerazumno dejanje naših italijanskih sosedov - organizatorjev,« je ocenil Mitja.

A vsi se še dobro spominjamo 63. članskega SP v LRP, ko je naš vrhunski tekmovalac Jernej Ambrožič - Ambro leta 2016 v mestu Plovdiv (Bolgarija) osvojil šampionski naslov svetovnega prvaka, o čemer je bilo že veliko objavljenega v Ribiču, a ve se tudi, da je Mitja Kmetec na omenjenem SP osvojil nevhvaležno, a vrhunsko 4. mesto na svetu, čeravno je bil prvi dan tekmovanja najuspešnejši posameznik in mu drugi dan sreča ni bila niti malo naklonjena pri žrebu startnega lovnega mesta, podobno kot še nekaterim našim tekmovalcem.

Toda največji dosežek v LRP je Mitji uspelo doseči 6 let kasneje, ko je na SP v Osijeku leta 2022 osvojil 2. mesto na svetu ter z reprezentanco Slovenije, ki so jo uspešno dopolnjevali še Jernej Ambrožič, Robert Kolegar, Davor Božič, Iztok Štraus, Uroš Mally, Bojan Božič (trener), Ciril Klemenc in vodja rep. Avgust Prelog, osvojil 4. mesto na svetu, kar je največji reprezentančni dosežek naših »prvokategorikov« Slovenije do danes.

In našemu sogovorniku na koncu zanimivega pogovora zastavimo še vprašanje: »Mitja, kakšna je tvoja napoved uspešnosti tekmovanj v LRP - člani za leto 2025, ki se je začelo?« Dejal je: »V posamični konkurenci tekmovalcev je kar nekaj kandidatov za naslov državnega prvaka, a menim, da je tudi tokrat glavni kandidat za naslov »Ambro« (Jernej Ambrožič), ki je bil do danes največkrat na zmagovalni stopnički. Tako tudi z ekipo RD Radeče branijo naslov aktualnih državnih prvakov, čeprav bodo imeli z ekipama RD Ruše in RD Ptuj po moji oceni »veliko dela«. Sam, skupaj z našo na novo formirano in pomlajeno ekipo, doživljam neko krizno obdobje uspešnosti, s katero se bomo borili za obstanek v A-ligi. Ja, in ko nisi med prvimi v državi in ne sodeluješ na mednarodnem tekmovalnem prizorišču, si v velikem »minusu«, tako da ne vem, kako se bom odločil nadaljevati svojo športnotekmovalno dejavnost. Znano je, ko se ljudje menjajo in društva doletijo še finančne težave, res ni prijetno,« poudari naš vrhunski tekmovalac, ki mu »z mlado ekipo« želimo čim več športnoribolovnih oziroma tekmovalnih uspehov v letošnjem letu.

Besedilo in fotografije:
Jože Šmejc

LOV SALP

Ribolov z obale s palico je zabava, ki pritegne na tisoče navdušencev, predvsem ribičev med poletnimi počitnicami. Ribič, ki namesto palice surf izbere beličarsko palico, svoje izlete načrtuje prav z namenom zabave, ne pa resnega ribolova. Seznam rib za ulov, ki potešijo željo po zabavi, v kombinaciji z uspehom, da na mizo postavimo okusno ribo, je drastično skrčen na štiri ali pet predstavnikov, to so ciplji, špary, pirke, črnorepke, orada in seveda igle. Kaj pa, če bi enkrat za spremembo želeli našo mrežo za shranjevanje rib napolniti z ribami in bi se radi navduševali nad številnimi prijemi in če bi naš plovec delal nadure na morju? Na kateri plen bi morali usmeriti pozornost? Naša ciljna riba bi takrat vsekakor bila salpa.

Kje jo bomo iskali

Salpa naseljuje območja s kamnito in peščeno podlago, kjer raste trava posidonija in alge, predvsem zelena in rjava, kar pa pomeni, da jih bomo iskali v priobalnem območju. Je zelo družabna, zato živi v večjih jatah. V mladosti je večinoma mesojeda in se prehranjuje z rakci, odrasli osebk pa so izključno rastlinojedi in se prehranjujejo z algami. Ker so rastlinojede, jim bomo lahko poleg njihove priljubljene trave na trnku ponudili tudi kruh in različne testene vabe.

Salpa se pase v jatah, pogosto sestavljenih iz desetine osebkov, ki se zbirajo in pasejo na travnih pašnikih blizu obale. Prehranjujejo se večinoma podnevi, ponoči skoraj ne. Takrat poišče zavetje pred plenilci na področju osvetljenih pomolov s plitvimi vodami in številnimi skrivališči, ki jih ustvarjajo čolni ter privezi in kamnite obale. Prav zaradi teh njihovih navad se ni težko znajti, kje jih iskati, ko zapuščajo plitve predele ali pristanišča ob svitu in se vračajo tik pred sončnim zahodom. Ta navada nam bo omogočila, da bomo natančno vedeli, kje ribariti ob določenem času dneva. Naše ribiško mesto bomo izbrali na vhodu v malo pristanišče ali zaprtih plitvih zalivih, ki imajo na vhodu globino med 1 in 5 metri ter poraščeno dno. Če ima pristanišče nizek zunanji greben, bo to popolno mesto za poskus lova naših ciljnih rib. Kot smo že omenili nekaj vrstic prej, bomo morali počakati na vrnitev jate, ki se na splošno za zadnje večerne obroke zadržuje in hrani v bližini kamnitih združb, ki se nahajajo

Slika 1: Salpa (*Sarpa salpa*)

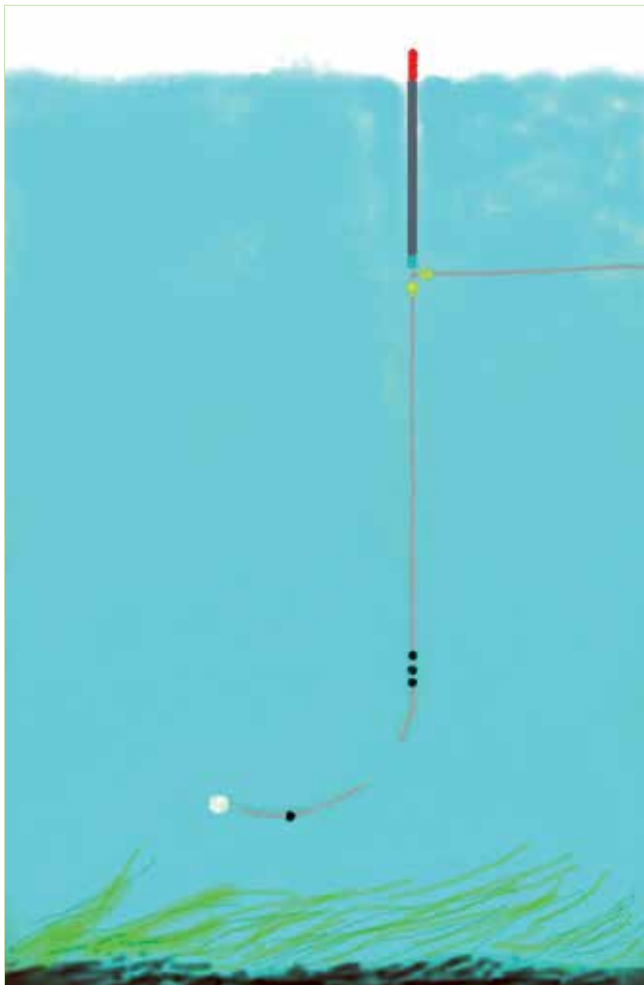
Slika 2: Alge, ki jih bomo nabrali kar na obali za vabo.

Salpa (*Sarpa salpa*) je morska riba iz družine šparov (Sparidae), ki jo pogosto, poleg cipljev in šparov, srečamo med plavanjem na plitvinah ob Jadranski obali. Prepoznamo jo po podolgovatem telesu srebrne barve z značilnimi zlato-rumenimi vzdolžnimi črtami. Odrasle ribe običajno dosežejo dolžino med 25 in 40 cm, lahko pa zrastejo tudi do 51 cm in dosežejo težo do 2 kg. Salpe se zadržujejo predvsem na plitvih obalnih območjih s travniki morske trave in skalnatimi podlagami do globine 70 metrov. So pretežno rastlinojede ribe, ki se prehranjujejo z algami in morsko travo, občasno pa zaužijejo tudi manjše nevretenčarje. Pri domačinih ob Jadranskem morju veljajo za okusne ribe, primerne za pečenje na žaru, kuhanje in pečenje v pečici. Njihova najmanjša dovoljena lovna dolžina je 20 cm, vendar so večji osebk bolj cenjeni zaradi večje količine mesa. Ribe so hermafroditске – rodijo se kot samci in kasneje v življenju postanejo samice. Lovimo jih lahko s trnkom z obale, najpogosteje v toplejših mesecih, ko se približajo obali. Salpa je pogost ulov tako športnih kot poklicnih ribičev. Salpa, običajno ulovljena z beličarskim priborom ali polagalko, je ena najbolj zabavnih rib za ribolov med dopustom. Ujeti jo zaradi robustnih zob je izziv, toda zaradi izjemne moči je riba zaželen plen.

blizu vhodov v majhna pristanišča. Naše ribolovno področje se bo tako osredotočilo na to območje, kjer se jata hrani in čaka na konec dneva.

Načini ribolova

Za začetek ribolova bomo morali izslediti in zaustaviti salpe na ozkem krmljenem območju morja, kjer jih bomo nato zlahka dosegli z našo ribiško opremo. Naša ribolovna oprema mora omogočati ribolov tudi, če bo jata nekaj deset metrov od našega položaja na obali. Zato bomo uporabili palice in plovce, ki jih uporabljamo pri beličarjenju na sladkih vodah, ki nam bodo omogočili dolge in natančne mete. Sistem s plovcem waggler ali angleški sistem ribolova bo še najbolj primeren. Za tiste ki ne poznate: ribolov z wagglerjem začnemo tako, da vržemo plovec nekaj metrov dlje od našega mesta, ki smo ga pripravili s talno hrano. Konico palice potopimo v vodo in nekajkrat obrnemo

Slika 3: Lov s plovcem waggler

Slika 4: svetleči vrh za plovce

ročico kolesca, kar bo botrovalo potopitvi našega laksa. Nato sunkovito in kontrolirano potegneta konico palice, v levo ali v desno, s čimer laks poravnate v smeri plovca. Plovec bo na ribolovni poziciji, laks pa pod vodo, kjer je zaščiten pred neusmiljenimi morskimi vetrovi. Tu tudi ni močnih morskih tokov, ki bi nas ovirali pri ribolovu. Ker bomo tako imeli neposreden stik z vabo, ne bo nastal neželeni trebuh, kar pomeni, da bomo nedvomno uresničili več prijemov kot s fiksnimi plovci.

Za ta način ribolova bomo izbrali palico iz našega sladkovodnega nabora in bo dolžine med 3,5 in 5 metrov, oznaka metanja med 10 in 20 gramov. Kombinirali jo bomo z ribiškim kolescem, ki ima kolot precej velikega premera, kar bo omogočilo, da se laks zlahka odvija med fazo metanja. Glavni naj bo premera od 0,18 do 0,22 mm, kar predstavlja dober kompromis med obremenitvijo in nizkim trenjem pri izvajanju metov. Potrebovali boste vsaj 80/100 metrov monofilamentnega ali fluorokarbonskega laksa. Našo opremo bomo dopolnili z 2 do 10 g različnimi plovci. Zakaj različnimi? Najprej zaradi same teže plovca, ki ga bomo uporabljali glede na želeno razdaljo meta, ter glede na moč morskih tokov. Obenem mislim na barvo vrhnjega dela plovcev, ki gleda iz vode. Vsekakor moramo imeti na voljo dve barvni varianti, črno in oranžno. Ti dve barvi zagotavljata vidnost plovcev v dnevnih razmerah ribolova, med tem ko za večer je najboljša uporaba svetlečih pripomočkov, kot je ta na sliki desno.

Za predvrvice bomo uporabili fluoro laks, premera 0,14 do 0,20 mm. Če uporabljamo tanjše predvrvice, moramo vsekakor navezati nekaj centimetrov debelejšega tik pri trnku zaradi ostrih zob. Trnki serije Gamakatsu 120N ali podobni številka 12/14

dolgohrtniki bodo dopolnili naš pribor. In zapomnite si, trnek mora biti vedno čim bližje dnu.

S polagalko

Najbolj priljubljen ribolov salp kopenskih ribičev vključuje uporabo polagalke. Obstajajo ribiči, ki se bomo osredotočili na to že malo zapostavljeno tehniko, ki prinaša posebno zadovoljstvo pri lovu teh borbenih rib.

Ribolov salpe s polagalko lahko udeležimo na področju ob obali, kot so grebeni, visoki ali nizki, če so le bogati z grapami in vegetacijo, salpi je vseh tak teren. Opremiti se je treba s palico s togo akcijo, med 6 in 9 metri, z votlo karbonsko konico. Masivna karbonska konica je lahko v redu, če ribe ne dvigujete, temveč zajemate s podmetalko, saj lahko teža plena zlomi vitko konico. Glavna vrstica bo sestavljena iz 0,18 mm laksa, na katero bomo natakneli od 1 do 2 g plovce v obliki korenčka za razmere na razburkanem morju ali v obliki kapljice za mirno morje. Nato bomo vstavili torpilo (svinčena solzica), ki bo odlično uravnotežila plovec, zato mora imeti težo 0,5 do 2 g, odvisno od kapacitete vašega plovca. Konico palice bomo zaprli z zaporo, na katero bomo priključili gumico velikosti približno 50/100 centimetrov premera 0.

Ostri zobje - mali trik

Salpa ima zobe, ki režejo tanke predvrvice, zaradi česar jih je treba vsakič znova izdelati ob vsakem utrujanju ribe. Da se to ne bi zgodilo, so izkušeni ribiči na salpe izumili mali trik. Kaj torej prepreči trganje ob prijemu? Zavežite trnek, s podaljšanim hrbiščem št. 12 do 14, na kos laksa, premera 0,20 mm. Laks

Slika 5: Eden boljših trnkov za lov salp

odrežite približno 10 centimetrov nad trnkom. Nato naredite „kirurški voz“ med tem 0,20 mm in ostalo predvrnico, premera 0,14 mm, ter z majhno vrtljavo pritrdite na glavno vrstico 0,18 mm, ki je povezan s konico palice in gumijastim podaljškom, skritim v polagalki. Ali pa vse skupaj lahko neposredno na glavni najlon 0,18 mm. Na ta način bomo ustvarili nekakšno ojačitev, ravno v zadnjih centimetrih, ki so še posebej pomembni, saj bomo s tem preprečili, da bi salpa pregriznila tanko predvrnico, in ne bodo potrebne stalne menjave trnkov.

Vabe za ribolov s polagalko

Ribolov poteka z metanjem krmne mešanice s posebno moko, namenjeno površinskemu ribolovu salp, cipljev ali orad, na osnovi sira in ribje moke. Med vabe za ribolov salpe uvrščamo travo, ki jo lahko dobimo priraščeno na skale ob obali, ali pa testo, kruh, tudi »francoza« raznih črvičkov in kostnih črvov.

Pri ribolovu boste morali plovec sondirati in postaviti trnek v bližino dna. Če se salpe dvigujejo za hranjenje, pa se lahko zniža globina, na kateri lovimo. Kasneje bo potrebno dodajanje hrane, da se jata drži na področju ribolova. Na začetku so lahko vaše kroglice velikosti žogice za golf, nato pa zmanjšujte njihovo velikost na velikost kostonja in predvsem bodite potrpežljivi. Salpe so vedno aktivne, zato vam ne bo spodletele pri njihovem napadu na vabo. Ko bodo prijele, boste takoj začutili močan odpor z zelo hitrim pobegom, zaradi katerega palica vibrira od napora.

Kako bo večina lovila salpe

Večina bo lovila na večjih razdaljah zaradi prisotnosti motečih elementov, kot so kopalci in čolni. Preden začnemo, bomo najprej uporabili obilne krmne mešanice na osnovi drobtin in dodatkov, ki jih bomo s pomočjo frače odvrgli na zeleno območje. Tam bodo pritegnile in zaustavile salpe na zelenem območju lova. Krme, ki jih bomo uporabljali pri tej tehniki, morajo imeti dve temeljni zahtevi: imeti morajo dobro odpornost med fazo metanja in vzdržati vsaj deset minut v vodi, ne da bi popolnoma razpadle. Te vrste krmil morajo biti predhodno strokovno pripravljene. Ne premokre in ne presuše in če je tako, bodo popolne za naše potrebe, in še kupite jih lahko v naših ribiških trgovinah.

Če se vam zdi nakup teh mešanic nesmiselna poraba denarja, lahko krmno mešanico naredimo tudi sami. Nekaj naslednjih vrstic je namenjenih prav temu. Zmotno se domneva, da salpo privabljajo izključno slane moke s kostno moko in sirno esenco, kakršne se uporabljajo tudi pri lovu na ciplje. Tudi salpe

Slika 6: Način lova s fiksnim plovcem in dvema trnkoma

»Trava«

zagotovo privlači ta vrsta okusa, vendar ima brez dvoma raje moko s sladkasto sestavo. Da bi dobili točno določeno mešanico, se bomo torej morali osredotočiti na moko, namenjene celinskim vodam predvsem za ribolov krapa, in z njihovo osnovo (kostna moka) poskusiti narediti sami pravo kombinacijo. Pripravo bomo začeli z drobno zdrobljenimi drobtinami, moko iz durum pšenice, zdrobom ali koruzno moko itd. Vse to bomo aromatizirali z jedilnimi aromami iz sladkarij (v prahu), ki jih zlahka najdemo na policah v domači shrambi ali na policah v trgovini. Tam lahko kupimo tudi aromo pomaranče ali vanilije, ki ju dodamo v mešanico. Ko zmešamo vse te suhe sestavine, je nazadnje priporočljivo, da naši „naredi sam“ krmi dodamo majhno količino razkrojevalca vabe, ki ga bomo našli v najboljših ribiških trgovinah med pripomočki za kraparsko hrano. V to mešanico lahko zamešamo še poljubno količino na drobno narezanih alg. Ko to mešanico končamo, ji na kraju samem previdno dodamo potrebno količino morske vode, da jo navlažimo, tako da bomo lahko delali kroglice, ki jih bomo metali s fračo za vabe. Vendar te kroglice ne smejo biti pretirano trde. Med opazovanjem prve kroglice naše hrane, ko pade v morje, bomo opazovali, kako se razgrajuje. Ko kroglica krmne mešanice doseže vodo, se mora čim hitreje raztopiti (najbolje v prvih 50 cm vode), da kar najbolje ustvari oblček s svojim privlačnim delovanjem, ob enem pa ne sme nahraniti salpe.

Ribolov in vabe

Vabe, ki jih bomo uporabljali pri ribolovu, morajo imeti dve temeljni zahtevi: imeti morajo dobro odpornost med fazo metanja in vzdržati vsaj deset minut v vodi, ne da bi popolnoma razpadle. Pri lovu na salpe je pogosto težko razumeti, kdaj je jata rib v

Slika 9: Zelena alga na trnku

Salpe med pašo

bližini našega trnka. Pravzaprav se ribič pogosto ne zaveda, da je obkrožen s salpami, ki so mu že zvito in spretno pohrustale vabo, ne da bi plovec sporočil prijem. Prav zato, da trnka ne pustimo v morju brez uspeha, si bomo izmislili zelo preprosto zvijačo, ki nam bo omogočila vedenje o tem, da so salpe prispele in se hranijo. V prve pol ure ribolova bomo vsake toliko vrgli kos suhega kruha na površino (eden mora biti vedno nekje v bližini in viden). Nenadni napadi na in okrog lebdečega kosa kruha bodo signalizirali prihod cipljev, črnorepk in šparov ter seveda pod njimi salp. Ko bomo ugotovili, da so salpe prispele, bomo prenehali z metanjem kruha in nadaljevali z metanjem samo in izključno kepice pripravljene krmne mešanice, katere posebnost je, da ostane na območju, kjer je bila vržena, ne da bi jo nosili tokovi tako kot prej kruh. S tem ne hranimo rib in izvajamo samo vohalno privlačnost, ki ni primerljiva s suhim lebdečim kruhom. In sedaj lahko predložimo svojo vabo na mesto hranjenja.

Ribolov salp s kruhom

Glede na obnašanje salpe lahko svojo opremo in tehniko ribolova prilagodimo tako, da lovimo samo salpe med različnimi ribami, ki jih privabi kruh. Ker ciplji in ušate rade razgrizejo površinske kose kruha, skorje in jih pri tem razdrobijo, vedno ostanejo majhni koščki, ki se počasi potaplajo in jih prestrežejo salpe. Te majhne koščke bomo poskušali posnemati. V ta namen priporočam uporabo majhnega trnka, velikosti med 14 in 18. Manjši kot je trnek, večja je verjetnost, da bo košček kruha

pritrjen nanj, mogoče posesati v majhna usta salpe. Idealno je iz sredice oblikovati kroglico ali ploščico, ki ni pretrda, tako da se potaplja, ne da bi pri tem prehitro tonila. Kmalu boste videli večje in bolj previdne posamezne ribe, na manjših globinah, ki se ustavljajo 30-40 cm od površine, da bi vzele vašo vabo.

Velika večina izkušenih ribičev na salpe med ribolovom uporablja navezo z dvema trnkoma. Medtem ko na prvega nataknejo algo, se na drugega natakne kruh, francoza ali testo. Uspeh pri tem načinu ribolova je včasih tako uspešen da se tudi po dve salpi istočasno vlečeta iz vode.

Ribolov z algami

Kot smo že omenili, so salpe pretežno rastlinojede in njihova glavna hrana je drobna lasasta alga, na katero se zelo dobro lovijo. Algo bomo nabrali ob oseki na skalnem področju, tako da s pridobivanjem te vabe ne bomo imeli težav. Na trnek jo bomo preprosto navili in pustili del da plapolja v vodi, kot na sliki 9.

Kulinarika

Salpa je zelo okusna ... vendar jo je treba takoj očistiti. Ne bo težko najti ribičev, ki bodo, ko bodo slišali, da je meso salpe cenjeno, zavihali nos in izrazili nasprotno mnenje. Splošno prepričanje je, da se salpe, ker se prehranjuje večinoma z algami, ne ponaša s posebno okusnim mesom. To je mit, ki ga je treba razbliniti. Res ima navado, da se pase na dnu. Po navadi se prehranjuje s travo ali majhnimi nevretenčarji, včasih ceni celo črve. Na žalost ima še eno napako, ko jo držite v roki med odpenjanjem, ima strašno grdo »navado«, da vsebino črevesja zlije na roko nesrečnega ribiča. Zato si je treba pogosto umivati roke ali uporabljati krpo, ki pa zaradi smrdljivih iztrebkov grozno zaudarja. Iz tega sledi, če se odločite, da bi uživali v njenem mesu doma, jo očistite na mestu ribolova in to čim prej. Če črevesja ne očistimo, bi pravzaprav ogrozili organoleptične kulinarčne lastnosti plena. Spomnimo se, da salpa spada med *sparide*, družino rib, ki je dobro poznana in cenjena v kulinariki. Zakaj je potem salpa dobila pridevnik slaba? Zakaj so bili mnogi, ki so jo poskušali dati na mizo, razočarani? Kot sem že poudaril, kriva je nepravilna priprava ribe po ulovu. Temeljno pravilo za uživanje salpe je, da ji že v morju čim prej odstranimo drobovje. Pri tem moramo biti zelo previdni, da odstranimo notranjo trebušno steno, ki drži drobovje te ribe. Trebušno steno je zelo preprosto prepoznati, saj je videti kot zelo tanka, temno črna membrana, ki znotraj prekriva notranjost ribe. Ko odstranimo prebavila, previdno odstranimo steno in vse skupaj splaknemo z morsko vodo. Tako bo naša riba pripravljena zadovoljiti še tako zahtevne brbončice za mizo.

Pa dober prijem, kjer koli ob naši obali boste poskušali prelisčiti to lepo ribo.

Besedilo in fotografije: Vladimir Mikec

TRGOVINA
Z RIBIŠKO OPREMO

Sport
DANILO

Danilo Bižal s.p., Smedniška 32, 4000 KRANJ
Tel., fax.: 04/232-50-50, 041 643-194
E-mail: sport.danilo@siol.net Spletna stran: <http://www.sport-danilo.si>

Foto: arhiv RD Vevče

PRVOMAJSKE REČNE PROFESORICE

Prvi maj. Dan, ki ga po premoru vedno posvetimo ribolovu ščuke. Ščuke so imele nekaj počitka in miru pred ribiči, tako je drst ščuk lepo uspela, saj so bile vremenske razmere zelo ugodne in to nas zelo veseli. Zelo pomembno je, da poleg rib, ki se jih načrtno vloga v revirje po Sloveniji, pozornost namenimo tudi naravni drsti vseh vrst, ne samo ščuk.

Ščuka velja za enega bolj priljubljenih plenilcev pri nas. Poleg svojega neverjetnega napada in moči slovi tudi po tem, da je kanibal, kar pomeni, da se prehranjuje tudi s svojo vrsto.

Za letošnjo otvoritev sezone lova ščuk sem izbral poznani revir blizu doma, in sicer reko Ljubljanico v delu, s katerim upravlja Ribiška družina Vevče. Gre za spodnji del revirja, ki poteka od Papirnice Vevče do izliva v Savo. Revir velja za fantastičen kotiček, ki skriva res kapitalne primerke ščuk, kar sem spoznal tudi prejšnjo sezono, ko sem postavil svoj osebni rekord, saj sem ujel ribo preko 120 cm.

Na tokratni ribolov pa nisem odšel sam. Prvomajski ribolov in tudi ostali so veliko bolj pestri in zabavni, če imaš ob sebi osebe, s katerimi ti čas hitro mineva, kar je seveda posledica odlične družbe. Lov ščuk sem

Smuč je nepoškodovan odplaval nazaj v svoje domovanje.

Trenutki Grega in njegovega sina Maksa

Nenad s svojo prekrasno profesorico

Moja malenkost in ščuka, ulovljena s silikonsko ribo v naravnih barvah, dolgo 15 cm.

odprl v družbi dobrih kolegov Nenada, Nika ter Davida. Priprave so seveda potekale že dan prej, ko si pripravimo vso opremo in vsak ribič ima svoje najljubše vabe in tehnike. Nik in Nenad sta izbrala palico baitcast in kolesce ter malo večje vabe - silikonske vabe in "jerke". Z dotičnimi palicami je ribolov z večjimi vabami veliko enostavnejši kot s s palicami za vijachenje. Pri uporabi težkih vab oprema ne trpi v taki meri kot s spin palicami. David in moja malenkost sva se odločila za palice za vijachenje s kolesci velikosti 4000. Sam ne uporabljam velikih vab, saj sem svojo tehniko izpopolnil z uporabo malih in srednje velikih vab do dolžine 18 cm. To pa ne pomeni, da ne preizkušam tudi baitcasta, vendar je še prostora za napredek in izboljšave.

Odločili smo se, da ribolov začnemo pod Papirnico Vevče pod jezom. Nik in David sta malo zamujala. Z Nenadom pa sva si rekla, *greva poskusit na eno mesto pa naju bosta videla in potem bomo skupaj odšli naprej*. Nenad se je odločil za večje vabe, sam sem preizkušal manjše. Že po nekaj metih mi nekaj pravi, da nekje mora biti riba. Pogledam proti Nenadu in čisto pri robu iz globine napade lepa debela ščuka. Nenad jo drži, a ščuka se ne da. Borba traja, a pred tem nama ni uspelo razstaviti mreže. Medtem ko se mučim z mrežo, Nenad reče: »Toni, v redu je zapeta!« Takoj ko je to izrekel, ščuka odrese z glavo in se osvobodi vabe. Ob tem se nisem dobro počutil, saj je bila napaka moja. Pri zajemanju ribe sem bil prepočasen. Nimamo kaj, to je sestavni del ribičije. Nadaljevala sva z ribolovom, a brez uspeha. Spremeniva barve silikonskih vab in "jerkov". Kaj kmalu se pokaže nov rezultat. Nenad znova počasi navija in privabi lepo ribo blizu obale, vendar ne kaže, da jo bo zagrabila, jo pa zanima, kar je bistveno.

Sledijo nadaljnji meti in po kratkem poizkušanju je tu nova riba. Znova se sreča nasmehne Nenadu. Sedaj sem bil pripravljen na zajemanje ribe in v mreži se je znašla lepa debela riba. Meter je pokazal točno 86 cm. Hitra fotografija za spomin in nazaj v svoje domovanje. Res mi je odleglo, haha. Po prvem zajemanju je bil to popravni izpit in uspešno sva ga prestala. Nenad me pogleda: »Kaj bova sedaj?« Na koncu sta naju že čakala Nik in David. Pogledam Nenada in rečem: »Ta riba je naredila trušč, greva naprej, da začnemo loviti skupaj.« Nekaj mi pa govori, *daj vrzi še enkrat*. Preden se podam naprej, res vržem in pustim vabo na dnu (tehniko praskanja po dnu z majhnimi vabami). Res je, da se na vabo ujame veliko stvari, a kdor ne poskusi, ne uspe. Po nekaj obratih je sledil močan prijem, nakar sem zategnil. Prijem je bil res izjemno močan za ščuko in nekaj mi ni bilo jasno. Kaj kmalu se je izkazalo, da mi je uspelo ujeti lepega smuča. Čeprav ni bila ciljna riba, je po hitrem fotografiranju seveda previdno in nepoškodovano odplaval nazaj v vodo. Čas je bil, da začnemo s skupnim ribolovom. Odpravimo se na mesta, kjer ne lovi veliko ribičev. Pogoji so bili fantastični in vsi smo vedeli, da bo še dogajanja in akcij. No, za malo popestritve je poskrbel Nenad, ki je malo precenil globino vode. Pri praznjenju škornjev, v katere je zajel vodo, mu je pomagal Nik. Res, kot sem rekel, smeha v dobri družbi ne manjka. Mokri škornji nas niso ustavili, šli smo naprej.

Spustimo se dolvodno na naslednja ribolovna mesta. Bilo je vroče in med ribolovom smo se skrivali v sencah krošenj dreves. Odpravimo se v del reke, kjer le-ta malo zavije in naredi vrtinec. Nismo bili uspešni. Potem pa David poizkusi z živobarvnim odtenkom silikonskih vab. Po nekaj metih sledi prijem, vendar zategne v prazno. Svetoval sem mu, naj vrže še enkrat na isto mesto, ker lahko riba, ki je napadalna, zagrabl vabo še enkrat. David

Kot se je izkazalo, zadnja riba dneva za Davida.

vrže in sledil je nov prijem. Zategnil je in na koncu palice je bila lepa riba. Hitro mu uspe umiriti lepo ščuko, ki pa je bila v primerjavi z Nenadovo zelo suha, čeprav je imela isto dolžino 86 cm. Tudi ta po hitrem dokumentiranju odplava nepoškodovana nazaj. Srečo gremo preizkusit naprej. No, svojo priložnost je kaj kmalu dobil tudi Nik. Z velikimi vabami je ujel lepo ribo. Vsi smo jo videli in vemo, da je bila največja do tistega trenutka, vendar se ni obdržala na trnku. Nadaljujemo, to je ribolov. Iščejo mesta, kamor ne zahaja veliko ribičev. Na enem od njih se je sreča nasmehnila meni. Videli smo ščuke, ki pa niso opazile nas. Mečemo, a brez uspeha. Sam se znova odločim za tehniko z zares malimi vabami. Po veliko poizkusih mi le uspe prelisičiti eno od njih. Ni največja, a lahko rečem, da sem otvoril sezono. Hitra fotografija in sledi izpust ribe. Nenad poizkusi z velikimi vabami in iz globine Ljubljaniče mu uspe privabiti ogromno ščuko, ki pa vabo zgredi v celoti. Žal popravnega izpita tukaj ni. Vrnemo se na mesta, kjer smo začeli zjutraj. Kaj kmalu smo uspešni in Nenad ima ribo na koncu palice. Med zajemanjem le-te pa poleg ribe v mreži pristane tudi David s škornji in tudi on pošteno zajame vodo. To je požrtvovalnost. Znova sta tu smeh in zabava, zaradi česar se družimo in lovimo skupaj. Ribo se hitro izpusti nazaj. Jaz srečo preizkusim malo nižje, kjer dočakam še en lep prijem lepe ščuke, ki mi prime na vidno, kar je meni osebno najlepše. Malo sem bil prehter in ščuka vabo pljune iz gobca. Nik se poda malo višje in tudi njemu sledi lepa ščuka, a je vaba ni zanimala. Sam se odločim za kratek premor in kosilo. Še pred tem pa me je malo kaznovala karma in sem tudi

Nik je pomagal Nenadu pri praznjenju škornja.

sam prečnil globino vode. Če ima hudič mlade, jih ima veliko. Bil sem do kolen moker. No, da bi bilo še slabše, mi je karma vrnila za smeh kolegoma in sem sam zajel oba škornja naenkrat. Čas je bil za kratek premor in menjavo obutve. Ostali se niso odločili za premor in so nadaljevali. Uspe jim ujeti še eno malo ščukico. Po premoru se odločim vrniti še za eno uro. Morda pa mi bo uspelo ujeti še kako ščuko. Nik in Nenad pravita, da imata dovolj in ribolov nadaljujema z Davidom. Sam dočakam še en lep prijem, vendar se mi riba sname s trnka. Zaključek bova naredila na prostorih, kjer smo že ujeli ribe. David izbere naravno barvo silikonskih vab in po kratkem poizkušanju sledi res močan prijem. Trud se je poplačal in uspe nama zajeti novo ribo. Meter pokaže 82 cm. Lepa debela riba, ki hitro odplava nazaj. Pri popoldanskem ribolovu se nama pridruži še kolega Grega s svojim mlajšim sinom Maksom, ki ima 4 leta. Poizkušamo različne vabe, a brez uspeha. Z Maksom se usedeva na klopco in dam mu škatle z vabami, da izbere vabo, s katero želi poskusiti. Izbere vabo, ki posnema postrv s hitrim delovanjem repa. Z mojo pomočjo vrže vabo. Maks se zares hitro uči, ne glede na to, da ima šele 4 leta. Po nekaj metih mu uspe privabiti lepo ščuko, ki pa je kazala samo zanimanje za vabo, ni je pa zagrabila. Pri tem je na žalost ostalo, vendar vem, da naslednjič bo, saj se nadobudnim in vztrajnim ribičem trud vedno poplača.

Dan se je prevešal h koncu. Kaj naj rečem? Enostavno mi zmanjka besed, da z enim stavkom opišem dan. Prekrasna družba, čudovit ribolov in lepa otvoritev v novo ščukarsko sezono. Vem, da bomo z ekipo znova nadaljevali in spisali nove ribiške zgodbe, ki so vse zelo zanimive in nepozabne.

*Besedilo in fotografije:
Toni Janežič*

SPOŠTOVANI BRALCI!

Prehodno obdobje elektronske in tiskane oblike glasila se je zaključilo. Bralci, ki ste izbrali elektronsko obliko glasila, boste od februarja 2025 dobivali samo izbrano obliko na elektronski naslov. Vsi, ki pa elektronske

oblike niste izbrali, boste še naprej dobivali tiskano obliko. Še vedno pa lahko pri tajniku vaše ribiške družine ali na elektronskem naslovu glasiloribic.rzs@ribiska-zveza.si uredite, katero obliko glasila želite prejemati.

RIBIŠKI INFORMATOR

1 – 2025

RIBIŠKA ZVEZA SLOVENIJE

Za izvajanje nalog iz četrte alineje 7. člena Statuta RZS je skupščina Ribiške zveze Slovenije sprejela na seji dne 27. 3. 2025 dopolnjeni

PRAVILNIK O USPOSABLJANJU RIBIŠKIH PRIPRAVNIKOV IN OPRAVLJANJU RIBIŠKIH IZPITOV

A. Ribiški pripravnik

1. člen

Ob včlanitvi v RD se polnoletnemu članu, ki še ni opravil ribiškega izpita dodeli status ribiškega pripravnika in se mu dodeli mentor, ki je član RD z opravljenim izpitom za mentorja mladih ribičev ali se dodeli ribiča, ki ima najmanj tri leta izpit za ribiča, ima ugled v ribiški družini in primerno sposobnost prenašanja izkušenj in znanj. Pripravnik lahko svojega mentorja predlaga tudi sam, RD pa ga odobri ali zavrne.

2. člen

Ribiški pripravnik je član ribiške družine z vsemi pravicami in dolžnostmi, vendar z omejenimi pravicami pri ribolovu, ker še ni opravil ribiškega izpita. Ribolov lahko izvaja zgolj v spremstvu mentorja ali drugega člana RD, ki ima najmanj tri leta izpit za ribiča, v dogovoru z mentorjem. Status ribiškega pripravnika se lahko dodeli tudi mladoletnemu članu RD po dopolnitvi 15. leta starosti, če je bil pred tem najmanj tri leta neprekinjeno član RD.

B. Usposabljanje ribiškega pripravnika

3. člen

Ob sprejemu v RD ribiškemu pripravniku RD izroči program pripravniškega dela in pripravniški dnevnik, ribiški priročnik, interne akte RD, katero ribiški pripravnik plača in je že vključena v ceno ribiškega izpita.

4. člen

Pripravniški staž ribiškega pripravnika traja najmanj šest mesecev in se zaključi z uspešno opravljenim ribiškimi izpitom. Veljaven datum začetka ribiškega pripravništva se začne z vpisom v evidenco članstva, ki jo vodi RZS. V primeru neuspešno opravljenega izpita, se pripravniški staž (AP) podaljša za 1 leto, do največ 3 let. Pripravnik lahko pristopi k izpitu ponovno v roku, ki

ne sme biti daljši od petih let. Dolžnost vsakega člana RD je, da v skladu z dolžnostmi, ki so opredeljene v temeljnem aktu RD, opravi ribiški izpit. O sankcijah, ko pripravnik v roku, ki je določen v temeljnem aktu RD ne opravi ribiškega izpita, odloča RD v skladu s temeljnimi aktom RD.

5. člen

Priprava ribiškega pripravnika na ribiški izpit se izvaja v ribiških družinah pod vodstvom mentorja in inštruktorjev.

6. člen

Mentor je dolžan seznaniti ribiškega pripravnika s posebnostmi ribiškega okoliša, v katerem izvaja ribiško upravljanje pristojna ribiška družina, s posebnostmi izvajanja ribolova v ribolovnih revirjih tega okoliša in z vsebino internih aktov ribiške družine.

7. člen

Ribiška družina je dolžna sama, v sodelovanju z drugimi ribiškimi družinami ali v sodelovanju z območnimi zvezami ribiških družin na podlagi Priročnika za ribiče organizirati usposabljanje ribiških pripravnikov iz vsebin, predpisanih za opravljanje izpitov.

Usposabljanja ribiških pripravnikov vodijo inštruktorji pripravnikov. Inštruktorje pripravnikov na predlog ribiških družin imenuje upravni odbor RZS. Inštruktorje pripravnikov usposobi Ribiška zveza Slovenije, ki izvede usposabljanje inštruktorjev po potrebi, vendar najmanj enkrat v treh letih.

8. člen

Pogoji za pristop ribiškega pripravnika k ribiškemu izpitu so naslednji:

— obisk usposabljanja, ki ga organizira ribiška družina pod vodstvom inštruktorjev pripravnikov;

— opravljene najmanj tri aktivnosti vezane na upravljanje z ribiškimi okolišjem kot so: pomoč pri vlaganju rib; sodelovanje pri čistilnih akcijah; pomoč pri elektroribolovu; varovanje drstišč; reševanje rib; delo v ribogojnici in sodelovanje pri raziskovalnih nalogah s področja ribištva.

— opravljenih najmanj pet ribolovnih dni pod vodstvom mentorja ali člana ribiške družine, ki že ima opravljen ribiški izpit.

Mladoletni član sme opraviti ribiški izpit po dopolnitvi 15 let starosti, če je bil pred tem najmanj tri leta nepretrgoma član ribiške družine in ima opravljen šest mesečni pripravniški staž.

9. člen

Ribiški pripravnik mora ažurno voditi pripravniški dnevnik, v katerega zapisuje vse izvedene aktivnosti, ki mu jih mora s podpisom v pripravniški dnevnik potrditi mentor.

10. člen

Po preteku najmanj šestmesečnega obdobja in po izpolnitvi vseh zahtevanih obveznosti, se lahko ribiški pripravnik prijavi k ribiškemu izpitu. Ribiška družina pisno prijavi ribiškega pripravnika k izpitu, na Ribiško zvezo Slovenije.

C. Ribiški izpit

11. člen

Ribiški izpit se opravlja pred tričlansko izpitno komisijo, ki jo imenuje predsednik Ribiške zveze Slovenije. Izpitna komisija izvaja izpite skladno s Poslovníkom o delu izpitnih komisij, ki je priloga tega pravilnika.

12. člen

Ribiški izpit zajema naslednje vsebine:

1. sklop: - Zgodovina slovenskega sladkovodnega ribištva
- Normativna ureditev sladkovodnega ribištva
2. sklop: - Organiziranost slovenskega sladkovodnega ribištva
- Ribiško upravljanje
3. sklop: - Biologija rib
- Gojitev rib
4. sklop: - Osnove ekologije celinskih voda
- Ogroženost rib v Sloveniji in ukrepanje ob poginih
5. sklop: - Izvajanje ribolova v celinskih vodah
- Osnove o tehnikah ribolova v celinskih vodah
- Poznavanje sladkovodnih rib

13. člen

Ribiški izpit se opravlja v slovenskem jeziku. Tujci si morajo prevajalca zagotoviti sami.

Ribiški izpit se opravlja ustno v obliki razgovora, ali izjemoma pisno, in traja največ 30 minut. Ribiški pripravnik izmed nabora petih skupin vprašanj izbere pet vprašanj in tri vprašanja s področja poznavanja sladkovodnih rib. Na vprašanja odgovarja po poljubnem vrstnem redu. Člani izpitne komisije mu lahko zastavljajo še dodatna vprašanja.

Ribiški izpit lahko izjemoma, v primeru izrednih situacij (epidemije, naravne nesreče) ali velike oddaljenosti od mesta izvajanja izpitov (500 km ali več,) kandidati opravljajo preko videokonference.

14. člen

Komisija ocenjuje odgovore na posamezna vprašanja z oceno opravljen ali ni opravljen. Ribiški pripravnik mora za uspešno opravljen izpit na vsa vprašanja dobiti pozitivno oceno.

V primeru, da ribiški pripravnik prejme negativno oceno na največ dve vprašanja, sme v roku, ki ni krajši od enega meseca, ponavljati opravljanje izpita iz nabora vprašanj, kjer je prejel negativno oceno.

V primeru, da ribiški pripravnik prejme negativno oceno na več kot dve vprašanja, ponavlja celoten izpit. Na ponoven izpit se lahko prijavi v roku, ki ni krajši od treh mesecev od dneva, ko je neuspešno opravljal predhodni izpit. Število ponavljanj izpita ni omejeno.

E. Vodenje evidenc in stroški

15. člen

Ribiškemu pripravniku, ki je uspešno opravil izpit, izda Ribiška zveza Slovenije potrdilo o uspešno opravljenem izpitu.

16. člen

Ribiška zveza Slovenije vodi, s privolitvijo ribiškega pripravnika, evidenco opravljenih izpitov, ki obsega: ime in priimek kandidata, datum in kraj rojstva, kraj stalnega ali začasnega prebivališča s poštno številko, podatek o članski izkaznici, identifikacijsko oznako člana v skladu s Pravilnikom o evidencah v RZS, ribiško družino, ki je ribiškega pripravnika prijavila k izpitu ter podatek o datumu uspešno opravljenega ribiškega izpita.

17. člen

Članom izpitne komisije in pripravljavcem inštruktorjev ribičev pripravnikov in inštruktorjem pripadajo prevozniki stroški in nadomestilo za čas opravljanja izpitov oziroma usposabljanja, katerih višino določi upravni odbor Ribiške zveze Slovenije.

Ribiški izpiti se opravljajo v prostorih tistih RD in območ-

nih združenj, ki ne zaračunavajo najema prostorov, razen v izjemnih primerih, kjer zaradi uporabe prostorov in izvedbe izpitov nastanejo dodatni materialni stroški.

Po uspešno opravljenem izpitu se takega ribiča v evidenci članstva, ki jo vodi RZS, označi z oznako AT aktivni tujec.

F. Priznavanje tujega ribiškega izpita

18. člen

Osebi, ki je opravila ribiški izpit v drugi državi, se ta izpit ne prizna kot opravljen ribiški izpit v Republiki Sloveniji. Izjema velja za osebo, ki je izpit opravila v državi Evropske unije, ki recipročno priznava veljavnost ribiškega izpita opravljenega v Republiki Sloveniji. V takšnem primeru, mora kandidat, pred izpitno komisijo Ribiške zveze Slovenije opraviti še dopolnilni izpit iz poznavanja ribiške zakonodaje Republike Slovenije in sicer iz vsebin, ki se nanašajo na normativno ureditev sladkovodnega ribištva in izvajanje ribolova z etiko. Kandidat nosi vse stroške opravljanja dopolnilnega izpita.

G: Končna določba

19. člen

Pravilnik o dopolnitvah in spremembah pravilnika RZS o usposabljanju ribiških pripravnikov in opravljanju ribiških izpitov prične veljati z dnem sprejema na Skupščini RZS.

20. člen

Ta pravilnik začne veljati z dnem sprejema na Skupščini RZS.

Predsednik RZS:
dr. Miroslav ŽABERL

POSLOVNIK O DELU IZPITNIH KOMISIJ

1. Imenovanje izpitne komisije in preverjanje izpolnjevanja pogojev praktičnega izvajanja usposabljanja
 - a. Izpitna komisija se imenuje, če je v posameznem ribiškem območju prijavljenih 16 kandidatov ali več. Če je skupno prijavljenih več kot 25 kandidatov se imenujeta dve izpitni komisiji. Če je prijavljenih kandidatov manj kot določa poslovnik, se prijavljeni kandidati napotijo na opravljanje izpita v najbližje ribiško območje.
 - b. Skladno z določi Pravilnika mora imeti kandidat pred pristopu k izpitu opravljene naslednje praktične obveznosti:
 - obisk usposabljanja
 - najmanj tri praktične aktivnosti
 - najmanj pet ribolovnih dni pod vodstvom mentorja ali ribiča
 - c. Vse navedene aktivnosti mora imeti kandidat vpisane v pripravniški dnevnik in potrjene od mentorja, razen obiska usposabljanja, ki ga potrdi inštruktor. Predsednik RD kandidatu s podpisom v posebno rubriko pripravniškega dnevnika dokončno potrdi, da ima pripravnik opravljene vse zahtevane praktične obveznosti.
 - d. Pred pristopom k izpitu se kandidat vpiše in podpiše v seznam prijavljenih kandidatov.
 - e. Kandidat mora pred pristopom k izpitu predsedniku izpitne komisije izročiti pripravniški dnevnik in ribiško izkaznico, da lahko predsednik preveri kandidatovo identiteto in izpolnjevanje pogojev praktičnega izvajanja usposabljanja.
 - f. V primeru, da iz objektivnih razlogov ribiški pripravnik nima pripravniškega dnevnika ali nima vpisanih vseh aktivnosti, izjemoma zadostuje zaznamek RD, da je aktivnosti dejansko opravil. V primeru, da teh aktivnosti nima ali nima potrjenih, mu predsednik izpitne komisije ne dovoli pristopa k izpitu.
 - g. Predsednik izpitne komisije mora pred izpitom tudi preveriti ali kandidat izpolnjuje pogoj roka - minimalno določene pripravniške dobe (najmanj 6 mesecev).
2. Opravljanje teoretičnega dela izpita
 - a. Predsednik izpitne komisije kandidata seznanj s potekom teoretičnega dela izpita (nabor petih skupin vprašanj ter vprašanja iz poznavanja rib).
 - b. Kandidat povleče iz vsakega nabora vprašanj po eno vprašanje, iz nabora vprašanj o poznavanju rib pa risbe treh rib.
 - c. Kandidat odgovarja po poljubnem vrstnem redu, najprimerneje pa je odgovarjanje po vrstnem redu vprašanj po poglavjih kot si sledijo v priročniku. Vprašanja o poznavanju rib kandidat praviloma odgovarja na koncu.
 - d. V primeru, da kandidat ne razume vprašanja ali, da odgovarja v napačno smer, ga predsednik izpitne komisije ali član komisije dodatno usmeri.
 - e. Člani izpitne komisije naj se predhodno uskladijo in dogovorijo o vsebinskem »pokrivanju« posameznih izpitnih področij.
 - f. Kandidat izpitnega vprašanja, ki ga je povlekel ne more zamenjati. Člani izpitne komisije pa lahko kandidata usmerijo ali preizkusijo z dodatnim vprašanjem.
 - g. Iz nabora vprašanj oziroma risb rib se uporabijo samo risbe rib, ki veljajo za povodje kamor sodijo ribolovne vode RD katere član je kandidat (povodje Donave ali povodje Jadranskega morja). V primeru nepoznavanja katere od (manj običajnih) vrst rib, lahko izpitna komisija izjemoma dovoli kandidatu, da izbere dodatno risbo ribe.
3. Ocenjevanje in seznanitev kandidata z uspehom
 - a. Predsednik komisije v pripravniškem dnevniku najprej potrdi opravljen praktični del izpita, ki je predpogoj za pristop k opravljanju teoretičnega dela.
 - b. Izpitna komisija vodi zapisnik o opravljanju teoretičnega dela izpita tako, da v ustrezne rubrike zapiše številko vprašanja, ki ga je povlekel kandidat. V primeru dodatnega vprašanja, na kratko zapiše vsebino dodatnega vprašanja. Zapisnik vodi predsednik ali skladno z dogovorom eden od članov komisije.
 - c. Izpitna komisija ocenjuje vsak sklop vprašanj s pozitivno ali negativno ocenitvijo tako, da predsednik ali član komisije, ki vodi zapisnik za vsak sklop vprašanj obkroži ustrezno rubriko (JE opravil, NI opravil).
 - d. Po končanem teoretičnem preverjanju znanja se zaprosi kandidata, da zapusti prostor, nakar se komisija umakne na posvetovanje.
 - e. Po kratkem posvetovanju se kandidata ponovno pokliče in se ga seznanj z izpitnim rezultatom.
 - f. V primeru najavljene pritožbe se kandidata pouči, da lahko pritožbo vložj pisno na RZS.

POMLADNI DAN NA SOČI

Kot pravi pregovor Heraklita iz časov antične filozofije „Ne moreš dvakrat stopiti v isto reko.“ Čeprav misel podaja predvsem globljo idejo nenehnega spreminjanja človeške osebnosti, katere občutki, misli in izkušnje se ob vsakem ponovnem stiku s krajem, človekom in spominom spremenijo, izraža tudi nepredvidljivo naravno okolje, katerega edina stalnica je sprememba.

Tistega pomladnega jutra je moj dremež že rano zjutraj zmotila budilka in ob medlem pogledu skozi okno mi je postalo jasno, da bo treba jutranjo zmedenost pustiti v postelji in se podvizati do lovišča, saj so se sončni žarki že zrcalili od najvišjih gora in osvetljevali hladno dolino. Kljub naglici, s katero sem se podvizal do izhodiščne točke, sem po prečkanju vrbja, opazil že lesketajočo se lepoticu slovenskih rek – Sočo. Kot ponavadi sem se oddaljen od obale, po široki prodnati plaži, sprehodil mimo prvega curka na sam konec tolmunca, da bi z lovljenjem začel v spodnjem delu, saj se tako z utrujanjem zapetega ulova praviloma ne zmoti preveč ostalih rib, ki so po toku višje. Hodil sem previdno in oprezno, dokler se mi ob pogledu na razvrščene svetle lise, ki so se elegantno gibale levo in desno v toku, ni pričelo smejati, saj sem z vsakim korakom zagledal kakšno novo. Na koncu tolmunca sem se tako približal obali in si kljub zagretosti vzel nekaj trenutkov za opazovanje rib ter se kmalu prepričal, da gre v večini skoraj zagotovo

Soška postrv v vsej svoji eleganci.

Prva izmed rib, obsijana z jutranjim soncem.

za soške postrvi. Jasno je bilo tudi, da se ribe hranijo v spodnjem delu vodnega stolpca, zato sem neučakan odložil nahrbtnik in eno od palic ter z navdušenjem odvil muharsko vrstico, naredil nekaj ogrevalnih metov na stran, pripravil ustrezno dolžino ter predložil nimfo najbližji izmed lačnih marmornatih lepotic. Ob dobrem metu sem napel predvrstico in se močno osredotočil na ribo ter občutke v roki. Ličinka je v toku očitno rahlo zavila s poti, a to nikakor ni zmotilo lačne živali, ki se je, z zevajočim gobcem, ganila za dober decimeter in požrla navidezno hrano. Ob takojšnjem zategu se je prvič zasvetil njen zlati bok in v trenutku se mi je na obrazu narisal nasmeh. Po kratkem boju sem ribo nekaj deset metrov dolvodno zajel v mrežo in kot vsakič ob pogledu na popolnoma divjo, zdravo domorodno postrv za trenutek otrpnil od občudovanja. Popolnoma hidrodinamično telo, ki v še tako hitrem toku ne dopušča, da bi se mejna plast fluida odlepila od površine telesa s tem povzročila nepotrebno

Opoldanski počitek v senci mladih vrb.

turbolenco ter dodaten upor, brezmejni labirint pegastih vzorcev in zlato obarvane zvezne plavuti so brez dvoma čudež narave, hkrati pa čisto nasprotje umetno vzgojenim ribam. Z mislijo na čim manjše posledice stresa ali poškodbe povrhnjice sem jo – konstantno potopljeno v mrzlo vodo – še hitro fotografiral in z radostjo opazoval, kako je polna energije, kot puščica smuknila nazaj v turkizno globino.

Čakal me je še cel dan ribolova, zaradi česar sem bil utrujen, da bo še mnogo priložnosti za lov s suho muho, ki me vsekakor bolj navdušuje, a sem kljub temu že takrat poizkusil razgibati lačne, na belem dnu ležeče ribe. Zamenjal sem kar nekaj posnetkov v upanju po spontani akciji, ampak sem se moral zaradi očitne ignorance predati usodi trenutka ter nadaljevati, kakor sem tudi začel. Po pozicioniranju naslednje tarče sem ponovno vrgel. Met je zadostil in kmalu zatem se je v mreži znašla še malo večja soška postrv. Tudi ta in vse naslednje so me z edinstvenimi vzorci očarale in s skrbjo sem jih spustil, kamor edino le tudi spadajo. Tako sem ujel še kar nekaj, čudovitih, nedotaknjenih postrvi, ki so bile sicer manjše, saj nobena ni bila večja od pol metra, a zaradi tega toliko bolj borbene. V trenutku sedenja na rečnem bregu, po ravnokar izpuščeni soški postrvi, sem

Za Sočo nadpovprečno lepa šarenka.

se zavedal, da ne pomnim več točnega števila rib, kar je ob pogledu na uro, ki je bila komaj osem zjutraj, v meni vzbudilo precejšnje zadovoljstvo in srečo. Ne bi mi bilo hudega, če bi še isti trenutek zaključil ribolov, a tistega dne sem imel drugačno poslanstvo.

Nenehno spreminjanje rek, še posebej Soče, ki ima na redkih neokrnjenih prodiščih vso možno svobodo, z vsakim začetkom nove muharske sezone pomeni nova raziskovanja in odkrivanja novonastalih tolmunov, polnih rib, a hkrati razočaranja ob pogledih na peščene plaže, kjer so se včasih pod skalami nahajale skrivnostne spodjede. Žalostno pa je dejstvo, da se vedno več potokov in rek spreminja zaradi utesnitve v betonske struge, ki uničijo vso spontanost in presenečenja, ki bi jih narava lahko prinesla, kar pa je sicer zadnja skrb, ki bi jo poleg uničenega habitata in ponavadi tudi živeža morali opaziti. Tudi nasute skale, zakoličena debla, kaj šele peskokopi in ostali posegi v večini primerov, razen preišljenih izjem, uničujejo pristnost rek, a kljub temu občasno presenetijo z novimi, velikimi tolmini, kjer se ribe v iskanju zavetja skrijejo. S stremenjem k natančnemu in h korektnemu poznavanju rek, po skoraj polletni preobrazbi, sem zato poiskoval najhitreje predelati čim več lovnih kilometrov in si tako ustvariti novo sliko stanja ribjega živeža.

Točno s tem namenom sem zapustil prelovljen tolmin, prečkal reko in pričel korakati proti naslednji brzici. Neobičajno vroče kamenje je sevalo z vedno bolj nevzdržno jakostjo, zaradi česar sem se – presenečen, da sem šele tako pozno srečal in ujel prvih nekaj šarenkah tistega dne –, odločil, da poiščem senco in si privoščim počitek. V mislih sem imel točno določen rokav, ki je bil zaradi visokih vod rahlo spremenjen, a je kljub temu skrival

Podobnost, a hkrati popolna raznolikost.

želeno pečeno plažico v senci ravnokar ozelenelih nizkih vrb. Odmaknjen od opoldanskega vrveža najrazličnejših vodnih športov, ki Sočo obremenjujejo skoraj cel dan, sem se v zavijanju vzgonskega vetra, zaganjajočega se proti vrhovom, okrepčal in nato zadremal.

Narava, ki sama najbolje meri čas, me je, ne ozirajoča se na prejšnjo mesto sence, z neposrednim soncem v glavo, opomnila na bližajoči pozni popoldan. Prispel sem nazaj do glavnega toka, ponovno zabrodil v reko in se odločil, da bom lovil le še na suho muho. Ob sprehajanju po enem izmed lepih delov z laminarnim tokom sem na meji svetlega peska in rumenkastih skal opazil temno liso, zelo očitno šarenko. Kot vedno sem obstal in nekaj trenutkov le opazoval dogajanje. Dan se je že prevešal v večer, v zraku pa še ni bilo skoraj nikakršne biomase, kar pa ni ustavilo upanja po nepričakovanem dvigu ribe. Nekaj minut sem tako čakal, nakar se je šarenka zelo počasi dvignila ter – ne da bi kakorkoli prelomila gladine – pobrala zelo drobno muho, ki je ni bilo moč videti. To je to! Poskočil sem od sreče in že navezoval drobno puhovko. Čeprav sem izvedel več kot en popoln predložek, je nenavadno izbirčna šarenka popolnoma ignorirala moje vabe. Tako sem zamenjal vsaj dve muhi in začel sumiti, da gre za ribo, ki sicer ni povsem divja, a je vsekakor v reki že precej časa. Ob prvem predložku tretjega posnetka pa sem zadel ahilovo peto. Riba je brez okrevanja zaplavala za drobno muho in jo počasi, komaj da opazno srknila. Z zamikom sem zategnil palico, v vodi pa se je pokazal rožnat odsev šarenke. Sicer ni bila velika,

a po zajetju v mrežo sem se prepričal, da gre za izredno lep primerek, kajti riba ni imela niti ene odrgnine ali ovalne, kaj šele zarezane plavuti. Z željo po večjem številu tako zgljednih šarenk predvsem v Soči sem lepotici po hitrem fotografiranju skrbno pomahal v slovo.

V ritmu reke sem stopil proti novemu tolmunu in opazoval, kako se je prisotnost različnih žuželk v zraku večala. Vzdušju so sledile tudi prebivalke reke, ki so polne energije pričele pobirati hrano iz valovite površine. Tako sem našel manjši tolmun poln rib, sicer šarenk, kar pa ni spremenilo mojega prešernega razpoloženja, saj sem za tisti dan že izpolnil vse zastavljene želje. Na majhen posnetek suhe muhe sem ujel še nekaj šarenk, nakar sem sede izpustil zadnjo šarenko in se ob pogledu na njeno v večerni svetlobi izginjajočo liso vprašal o vrednotah, ki jim sledim. Z vsakim ribolovom se v reko podamo z drugačnimi mislimi, prepričanji in željami, kar sem v tistem trenutku občutil tudi sam. Ker sem se vsekakor nalovil, sem se predčasno, prepričan v resničen pomen in vrednost nedotaknjenosti ter lepote nekaterih divjih rib tistega dne, poln zadoščenja in vneme po nadaljnjih muharskih avanturah in iskanju skritih biserov v smaragdni reki, vstal in odkorakal novemu dnevu naproti.

Besedilo in fotografije:
Domen Gustin

ŠE SO KAPITALNI KRAPI V KRKI

Reka Krka ni znana samo po velikih sulcih in somih, znana je tudi po velikih krapih, ki so za tekoče vode res imponantni. Da je res tako, dokazuje Peter Potočnik-Pjer, prekaljeni ribič ribiške družine Novo mesto, ki je 23. 4. 2025 ob 9. uri ujel krapjega velikana.

Kar nekajkrat sta s sinom Tomažem hodila na ribolov za reko Krko, kuhala koruzne žgance in jih metala v vodo zaradi privabljanja. Tu in tam sta ujela manjše krape, kapitalnega pa ni bilo. Pjer je na vsak način hotel, da velikega krapa ujame njegov sin in da podoživi trenutek borbe z veliko ribo. Tistega dne se je odločil, da bo zopet nahranil ribolovno mesto in se vrnil domov. V trenutku se je premislil, stopil do avta in vzel ribolovni pribor z mislijo na kratek ribolov krapa. Na trnek je seveda dal koruzne žgance, ki jih je doma naredil po skrivnostnem receptu. V žgance namreč primeša cvetlični med. Sin je bil v šoli, pripravljala se je sprememba vremena, temni oblaki so bili dokaj blizu. Po 30 minutah gledanja v ribiško palico in zeleno lepoticco in ko je že hotel pospraviti ribiško palico, je kar naenkrat zadonela najlepša pesem za ribiča. Ribiško kolesce - zavora je začela spuščati vrvico. Pjer je skočil, zagrabil palico in zategnil. Takoj je vedel, da ima zapeto kapitalno ribo. Palica, ki jo je na hitro vzel od doma, je bila 30 let stara *teleskopka* firme Kormoran. Imel je zupanje vanjo in v vrvico (laks) debeline 0,40 mm. Prvih 30 metrov ni mogel storiti ničesar. Riba je z neverjetno hitrostjo krenila gorvodno, v njej dobro poznano kritje s podvodnimi vejami. Toda tudi Pjer je vedel za past, ki je v vodi. Po 40 metrih pobega je krapa rutinirano, brez panike usmerjal počasi proti sredini Krke. Pjer je izgubil čut za čas, 100-odstotno je bil osredotočen na palico, zavoro in vrvico. Dobro je vedel, kako ravnati z veliko ribo, saj je leta 2013 ujel 13-kilskega krapa, leta 2014 pa 17-kilskega krapa. Da je začelo deževati, sploh ni vedel, vedel pa je, da krapu počasi pojemajo moči. Ko ga je pripeljal do obale, ga je spravil v podmetalko. Takrat pa je riba znova znorela, uničila vrhnji del mreže, toda izkušeni Pjer je naredil vse

Krap 13 kg, 12. 12. 2013 Pjer Potočnik

Peter Potočnik-Pjer, krap, 17 kg, koruzni žganci, ujet v Ragov logu, 17. 10. 2014

Krap, 23. 4. 2025

potrebno, da je riba vseeno končala v mreži. Pjer je bil hkrati srečen in žalosten, ker velikana ni ujel njegov sin, zato ga je po tehtanju, merjenju in fotografiranju nežno spustil nazaj v zeleno lepoticco z željo, da ga naslednjič ujame sin. Mere krapa so bile za reko Krko kapitalne. V dolžino je meril 91 cm, tehtal pa je 15,2 kg!

Prilagam fotografije kapitalnih krapov, ki jih je Pjer ujel v reki Krki.

Besedilo in fotografije:
Zoran Leko

PRVOMAJSKO SREČANJE MARIBORSKIH RIBIČEV V PIVOLI

V naravi med sadovnjaki in polji se nahaja ribnik, ki je med ribiči zelo priljubljen. Po svoji funkciji je bil prvotno namenjen namakanju sadovnjakov, ker pa presega te kapacitete, je nastal lep in prijeten ribolovni objekt. Lahka dostopnost in vedno svež zrak mu dajeja poseben čar. Z ribnikom, v katerega priteče pohorski potoček, zglejdo gospodari Ribiška družina Maribor, prav tako je bogato naseljen z ribami. Prevladujejo predvsem krapji in srebrni koreslji, se pa da ujeti tudi lepega amurja ali soma, pa tudi kakšen zajeten koi krap se lahko ulovi. Domači ribiči lahko izvajajo ribolov s člansko ribolovno dovolilnico v predpisanih določenih dneh, prav tako je tudi priljubljena točka ljubiteljev ribolova tudi iz drugih krajev Slovenije, ti pa plačajo dnevno ribolovno dovolilnico. Način ribolova je tradicionalen, na plovec, vse bolj pa se uveljavlja lov s krmilnikom in pa lov krapa z obtežilnikom, tudi nočni lov je ob predhodni najavi dovoljen. Ker je ribnik naseljen z zelo lepimi, zdravimi in predvsem velikimi ribami, je zelo dobro obiskan, tako da

Med boljšimi tudi Maja z nagrado

Jutranji zbor ribičev

Naš zvesti sponzor

Čakanje na prijem

je včasih zelo težko zadovoljiti vse želje in potrebe ribičev. Včasih morajo tudi katerega ribiča odsloviti in ga napotiti na kakšen drugi ribnik v bližini, saj teh v naši okolici ne manjka. Tako se je zgodilo tudi za prvomajске praznike, natančneje v petek, 2. maja.

Med prvomajskimi prazniki se velika večina Mariborčanov odpravi na kakšen izlet v naravo ali na morje. Takšna odločitev pa ne velja za ljubitelje ribolova. Marsikatera družina je morala ostati za praznike doma, ker je ata šel drugega maja ribe loviti oziroma na ribiško tekmo v Pivolo, na že tradicionalni »Pepekov« pokal. Tekmovanje je posvečeno vsem preminulim ribičem Ribiške družine Maribor, predvsem pa nekdanjemu ribiškemu funkcionarju Jožetu Kobanu – Pepeku.

Petkovo jutro je 39 ribičev ob ribniku pričakalo čudovi-

Marko Mesarec in njegova mrcina

to, skoraj poletno sončno vreme in v takšnem vremenu se nas je poleg štajerskih ribičev zbralo tudi nekaj iz ostalih delov Slovenije, predvsem so bili z nami že naši stalni gosti iz Gorenjske.

Po dobrodošlici, krajšem ribiškem klepetu, prijavi in žrebu štartnih mest so se ribiči podali na svoja mesta, kjer so poskušali uloviti kar največ rib, seveda z največjo težo. V skladu z vremenom so tudi krapci odlično sodelovali. Sicer ne takoj na začetku tekmovanja, a po kakšni uri ribolova so ribiči kar tekmovali, kdo bo spravil težjega krapa v mrežo. Bili so tako težki, da so kar nekaj ribičev spravili v zadrego in so se pravočasno odpeli. Ribiči so kar tekmovali, kdo bo tehtal težjega krapa. Moram pa pripomniti, da smo vse težje ribe od 5 kg takoj stehali in jih vrnili v njihovo domovanje. Ekipa, ki je ribe tehtala, je imela kar naporno delo, saj so krapci prijemali po celotnem ribniku. Bolj ko se je bližal konec tekme, več dela so imeli tehtalci rib. Med tem napetim zaključkom pa so nekateri imeli tudi smolo oziroma krapa velikana, ki ga niso uspeli pravočasno ukrotiti in spraviti v mrežo. To se je zgodilo Roku Javorniku, krapa je uspel spraviti v podmetalko šele pol ure po koncu tekmovanja, žal za rezultat prepozno. Gorenjcu Ivici Pajiču je uspelo v mrežo spraviti krapa, ki je bil s 16 kg sicer najtežji krap, a premalo za visoko uvrstitev.

Sicer pa so kot tekmovalci prevladovali prav domači - Štajerci. Po štiriurnem lovu in vmesnem tehtanju pretežkih krapov in somov se je veselil domači matador, vse boljši tekmovalec in funkcionar RD Maribora Marjan Kirbiš, ki je ulovil tri 10-kilogramske krape ter nekaj manjših - tehtnica pa pokazala težo dobrih 41 kg. Tudi drugo mesto je pripadlo našemu mariborskemu funkcionarju, Hermanu Toplaku, njegova teža ulovljenih rib pa slabih 35 kg, med njimi tudi dva kapitalca. Mariborsko prevlado pa je prekinil Vlado Lešer iz Sladkega Vrha, tudi teža njegovega ulova je bila zavirljiva, slabih 30 kg.

Rekorden ulov Ivice Pajiča

Zmagovalci tekme: 2. Herman Toplak, 1. Marjan Kirbiš in 3. Vlado Leser

Med Gorenjci, ki so na Štajerskem vse bolj številčni in so zapriseženi muharji, pa je bil najboljši Marjan Kolar na 8. mestu s težo 19 kg in 330 g, že omenjeni Ivica Pajič iz Medvod je lanski rekordni ulov (8750 g) nadgradil s težo 15700 g in končal na skupnem 11. mestu. Med vsemi sta tekmovali tudi dve ribički, še vedno dobro 14. mesto je osvojila domačinka Maja Krajcer, njena teža ulova je bila 13 kg in 970 g.

Vesele in sproščene, predvsem pa utrujene sodelujoče ribiče so po tekmi pogostili z zajetno malico, za najboljše pa so bile s pomočjo našega zvestega sponzorja ribiške trgovine Trofeja pripravljene praktične nagrade z željo, da se naslednje leto zopet srečamo.

Rezultati tekmovanja v Pivoli

ime in priimek	kraj	teža	št. štev.
KIRBIŠ Marjan	Maribor	41070	19
TOPLAK Herman	Maribor	34980	32
LEŠER Vlado	Sladki vrh	29720	40
JAVORNIK Aljaž	Radlje	29190	15
STIPER Jože	Maribor	22070	23
ROBNIK Iztok	Radlje	20550	13
SIVEC Boštjan	Ruše	19870	12
KOLAR Marjan	Medvode	19330	31
TITAN Boris	Maribor	17720	35
JAVORNIK Rok	Maribor	17480	11
PAJIČ Ivica	Medvode	16420	10
KUPČIČ Franc	Maribor	15420	22
HORVAT Rok	Maribor	14770	7
KRAJCIER Maja	Maribor	13970	20
NAJGLIČ Branko	Maribor	11680	37

Besedilo in fotografije: Drago Ornik

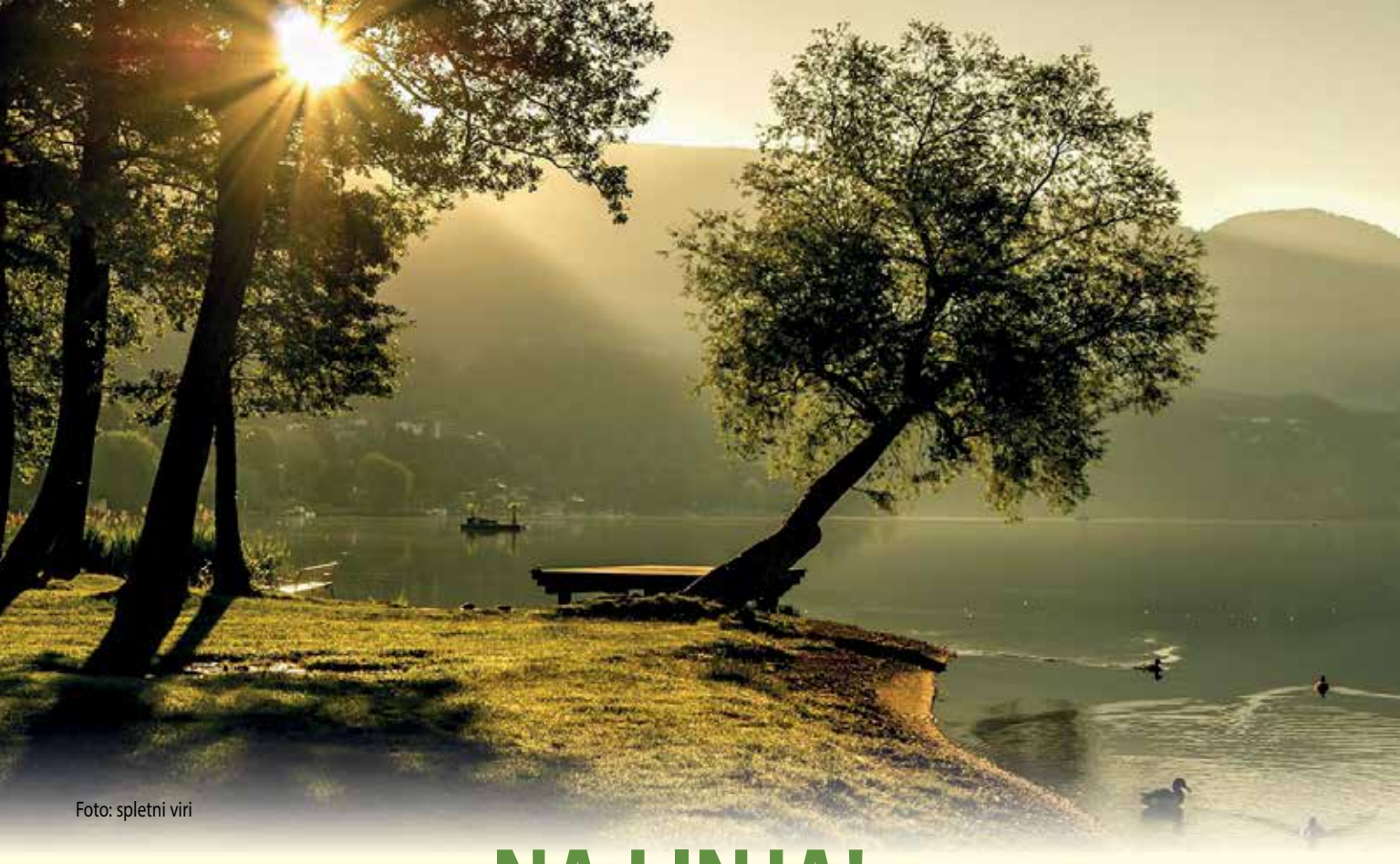

Foto: spletni viri

NA LINJA!

Ni malo ribičev, pri katerih velja linj za skrivnostno, zmuzljivo ribo, ki jo je zelo težko ujeti v slovenskih revirjih. Občutek imam, da se je marsikdo z linjem srečal le na ribiškem izpitu, ko smo ga morali prepoznati ter seveda poznati njegovo lovno dobo ter minimalno mero. Ne zgodi se pogosto, da ima ribič priložnost v živo videti to ribo olivnozeleno barve, z rdečimi očmi ter izrazito debelim repom.

Tudi pri nas treh ni bilo nič drugače. O linju smo lahko samo brali, saj ga nikakor nismo uspeli ujeti. Linj sicer domuje v kar nekaj slovenskih jezerih in ribnikih ter tudi rekah (treba je samo pogledati na ribiško dovolilnico, kjer je pogosto omenjen), a ker ga pri

hranjenju izpodrivajo bolj agresivni in požrešni krapovci, redkeje najde pot do trnka.

Kakšnih pet let nazaj sem med ribiškim druženjem izvedel, da se na obrobju Ljubljane, le nekaj kilometrov preden se Ljubljanica izlije v Savo, nahaja Krnica, mrtvica reke Ljubljanice. In prav v Krnici naj bi plavalo precej linjev. Verjetno mi ni treba poudarjati, da smo s fantoma začeli redno loviti v tem revirju Ribiške družine Vevče. Najbolj znan »linjski« revir v Sloveniji je seveda Cerkniško jezero, ki slovi po ščukah, velikih rdečeparkah in – šljajnu, kot tam pravijo linju. V neposredni soseščini našega največjega (nestalnega) jezera se z obilico linjev lahko pohvalita tudi reki Rak ter Unica (v svojem ciprinidnem delu). Tudi potoki in grabni Ljubljanskega barja nudijo zatočišče tej vrsti krapovcev. Lahko bi še našteval, a za nas je v poštov prišla le Krnica – gre za daleč najmanjše lovišče od naštetih, kar pomeni, da ga je najlažje spoznati in obvladovati. Poleg tega pa smo mi začeli s ciljnim lovom na linja pred nekaj leti, ko v bistvu sploh nismo smeli zapustiti lastne občine – Krnica pa se nahaja prav na robu le-te.

Seveda pa so pri ribolovu stvari redko tako preproste, kot si predstavljamo. Krnica je res polna rib, ki rade prijemljejo. Tako se nam ni zgodilo, da bi ostali brez ulova, a nikakor nismo uspeli ujeti linja. Ostriži, krapi, rdečeoke, kleni, podusti in babuške so bili redno na trnkah, le linj se nas je izogibal. Kar se vab tiče, pri lovu na linja ne

Da se linji odlično počutijo tudi v barjanskih grabnih in potokih ter se v njih tudi uspešno drstijo, smo lahko opazili na več odlovih.

Tim s prvim linjem. Dolgo je trajalo, a smo le dočakali! Prvič smo si lahko v živo ogledali tinco tinco, olivnozeleno ribo z debelim repom in rdečim očesom. Poleti je blatnik že skoraj povsem prekril gladino, tako da je bilo za ulov potrebne še toliko več spretnosti.

kompliramo – na trnku se najde ali bel kruh ali pa par zrn koruze. Tudi privablja zgolj z zrna koruze – sipka hrana privablja ribji drobiž, ta pa privablja plenilce. Pest koruze, vržena na lovišče na vsake pol ure, ponavadi zadostuje. Številni ribiči pri lovu na linja prisegajo na črve, a na Krnici le-ti največkrat privabijo ostrize ali katero drugo vrsto ribjega drobiža. Dobre pol leta smo brez uspeha obiskovali mrtvico – sicer smo ujeli precej drugih rib, a nobenega linja nam ni uspelo prepričati v prijem. Značilnost tega dela Ljubljane je tudi zelo veliko pokritost, poraščenost z blatnikom. Tako je poleti ribolov zelo otežen, v bistvu so na voljo le manjša okna, okenca, kjer te rastline ni na površini. Najpogosteje pa se odločamo za lov le kakšen meter ali dva od obale. In pogosto je bilo tudi to dovolj. Meseca julija, nekaj let nazaj, smo tako v senci drevesa sedeli tik ob vodi, vsak s svojo palico in v pričakovanju opazovali plovčke. Če sva imela s Filipom na trnku koruzo, je Tim takrat lovil na kruh in prav njegov plovec je začel poskakovati po gladini. Kmalu je bilo jasno, da se bori z večjo ribo in pokazati je moral precej spretnosti, da je bil zmagovalec tega dvoboja, saj ribe na

Čeprav je (tako kot večina drugih rib) linj bolj aktiven v toplih mesecih, pa ga je mogoče ujeti tudi, ko je zunaj zelo mrzlo.

Krnici najraje pobegnejo v zavetje blatnika, od tam pa jih je pogosto skoraj nemogoče izvleči ven. Po nekaj napetih minutah je lahko Tim končno le vzkliknil: »Linja imam!« Res, najmlajši ribič v naši družini je postal prvi z novo ulovljeno vrsto! »Prvi sem ujel sulca in sedaj še linja,« je nadaljeval. Pri nas jemljemo vsak ulov nove vrste zelo resno ... Temeljito smo si ogledali, saj do takrat še nismo imeli priložnosti, nato pa je linj zaplaval nazaj v varno zavetje vodnega rastja. Seveda smo dobili veliko zagona za lov na obrobju Ljubljane, kajti linj je res čudovita in zanimiva riba. Kmalu sem svojega prvega ujela tudi sam. Spomnim se, kako presenečen sem bil nad linjevo močjo ter njegovo vztrajnostjo med begom. Sicer ne vem, zakaj, a predstavljal sem si, da gre za povsem mirno ribo, resnica pa je seveda povsem drugačna. Linj je zelo borben, a le dokler je v vodi – ko je enkrat na suhem, se skoraj ne premakne več, pač pa le povsem mirno leži v podmetalki.

Linja vedno lotimo s plovcem, in sicer na t. i. metodo dviganja plovca (*angl.* lift method), ko je utež na dnu, plovec pa na gladini. Na ta način se plovec ob ugrizu lahko potopi, lahko pa ga tudi »vrže« ven, ko se riba s trnkom v ustih začne dvigovati. Ribiči smo v glavnem navajeni, da gre plovec pod vodo ali pa se morda začne

Razlog, zakaj na Krnici linje lovimo zgolj na koruzo ali kruh, je ta, da na črve zelo radi prijemajo ostrži. V vodah Ribiške družine Vevče pa so tudi ostrži precej veliki.

Linj je zelo borbena riba. Dokler je v vodi, se nikakor ne preda, a ko je enkrat v saku in na suhem, pa se skoraj ne premakne več.

Vsi linji, ki smo jih od sedaj ujeli, so dolgi okoli pol metra in ujeti v istem revirju.

premikati postrani, a ko prime linj, ni nič nenavadnega, če gre plovec tudi v drugo smer. Potem pa je odvisno od ribiča, nekateri počakamo na konkretniji prijem, spet drugi pa zategnejo ob najmanjšem premiku plovca. Ker sem med ribolovom bolj »ziheraš«, torej čakam na očitne znake potega, sem lani jeseni zamudil veliko priložnost, da bi ujel še kakšnega linja – ko linj »rije«, se hrani, se na površini pojavijo manjši mehurčki, včasih dobiš občutek, kot bi voda vrela. In ti mehurčki so pogosto znamenje, da je linj blizu. Vsakič, ko jih vidim na Krnici, mi srce začne hitreje biti. Dlani se pričnejo potiti v pričakovanju prijema in malo trenutkov v ribolovu je tako napetih kot pričakovanje skorajšnjega prijema, ko se sled mehurčkov na vodni gladini prične premikati proti tvojemu plovcu. In prav to se mi je zgodilo lani, ko je mehurčkom sledil nežen prijem, ki je plovec dvignil le za slab centimeter, nato pa je tako vztrajal kakšno minuto. Ko gledam nazaj, mi je sedaj jasno, da bi moral zategniti, a takrat sem čakal na nekoliko bolj jasno znamenje. Ven sem potegnil »obglodano« koruzo – prav neverjetno se mi zdi, kako lahko velika riba kot linj tako narahlo in natančno poje zrno koruze, še posebej, če primerjamo prijeme drugih krapovcev.

Kot večina drugih rib so tudi linji bolj aktivni v toplejših

mesecih, tudi našega prvega je Tim ujel, ko je vodno rastje skoraj povsem prekrilo vodno gladino na Krnici. Njemu pa je poleti s svojim prvim sledil še Filip. A to ne pomeni, da se pozimi ne spleča niti poskusiti. V dveh dneh razlike sva proti koncu zime s Timom ujela vsak svojega in bila tako nagrajena za svojo vztrajnost v mrazu, ko je bila polna termovka čaja sestavni del ribiške opreme.

Kljub svoji razširjenosti tako v naših stoječih kot tekočih vodah je linj na trnku redkost. Veliko konkurenco mu pri hranjenju predstavljajo krapji, ki jih ribiške družine v svoje revirje vlagajo v veliko večjem številu, tako da linj precej težje najde svojo pot do trnka. Čeprav smo jih mi v zadnjih letih uspeli ujeti več, pa smo še vedno vsakega veseli, kot bi bil naš prvi, kajti pri linju res nikoli ne veš, kdaj bo na vrsto prišel naslednji.

Besedilo in fotografije:
Blaž Dominik

METODE LIČINKARJENJA

Že uveljavljene in novejšje, širšemu krogu muharjev manj znane tehnike muharjenja z ličinkami.

Muharjenje z ličinkami je ena od najbolj učinkovitih tehnik lova salmonidov in drugih ribjih vrst v kateri koli vodi in v vseh delih muharske sezone. Zato je zelo dobro, da vsak muhar obvlada nekatere osnovne in bolj zahtevne tehnike ribolova z ličinkami. Vsi vemo, vsaj tisti, ki se z muharjenjem ukvarjate že nekaj sezon, da se postrvi in lipani 90 % svojega časa med prehranjevanjem hranijo prav pod vodno površino. Zato je veliko večja verjetnost, da jih bodo vaši posnetki ličink bolj prepričali kot suhe muhe ali potezanke. Za muharje je že izziv, ker je nemogoče natančno videti, kaj se dogaja pod vodno površino in s čim se ribe hranijo v tistem trenutku. To je tisto, zaradi česar je ličinkarjenje tako vznemirljiv in skrivnosten način muharjenja. V nadaljevanju pa nekaj napotkov tako začetnikom kot izkušenim muharjem.

Kaj je ličinkarjenje

V Ribškem slovarju (dr. Tomo Korošec) je zapisana definicija ličinkarjenja: »To je način muharjenja pod gladino s plavajočo ali tonečo muharsko vrvico, pri katerem se z izkoriščanjem vodnega toka in delovanjem muharske palice posnema naravno gibanje ličinke.«

Zaradi tega vam podjetja, ki razvijajo muharsko opremo, vsako leto tako v prodajalnah kot na spletu ponujajo na tisoče najnovejših in najboljših vzorcev ličink, vezanih z novimi in že uveljavljenimi materiali. To dejstvo pove, posebno začetnikom, da je izbira majhnega števila ličink skoraj nemogoča, saj ne vemo, kaj izbrati v poplavi dobrih in velikokrat povsem neuporabnih posnetkov. S tem v mislih sem začel pisati ta članek, da podam nekaj praktičnih nasvetov začetnikom pri uporabi in izbiri ličink, predvsem tistih za tekoče vode.

Čeprav tradicionalno uporabljamo izraz ličinke ali nimfe za rani stadij v razvoju enodnevnice, prodnice, ločnice, kačjih pastirjev idr., besedo ličinka še vedno uporabljamo tudi za karkoli se nahaja pod vodno površino in ni vzorec ribje mladice ali raka (potezanka), ki jih običajno vlečemo pod površino. No, tudi to ne drži vedno, saj v mirnejših vodah tudi vlečemo ličinke in vzpenjače enodnevnice ali ličinke kačjih pastirjev. Naj vas opomnim, da univerzalne ličinke NI!

Kako torej razvrstimo ličinke?

Ličinke lahko razvrstimo v tri glavne vzorce: realistične, impresionistične in atraktorske posnetke.

Slika 1: Realistična ličinka kačjega pasirja

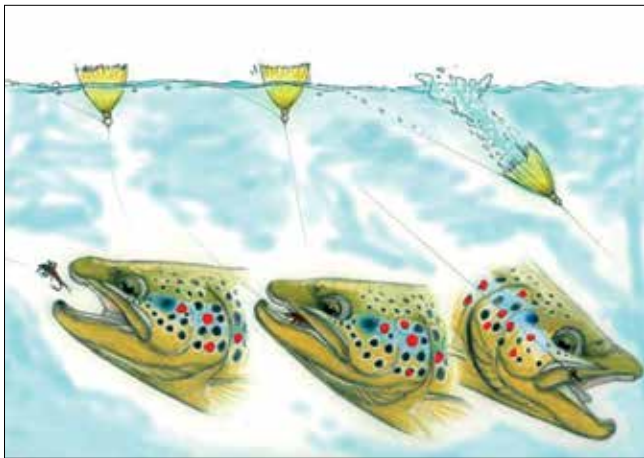
Slika 2: Ličinka zajčje uho

Slika 3: »Atraktorska« ličinka

Realistične ličinke posnemajo določeno žival pod vodo, ličinke enodnevnice, mladoletnic, prodnic, ali rakce postranice itd. Veliko teh vzorcev ustreza prav določeni fazi v razvoju žuželk, na primer ličinke, bube, vzpenjači itd. Cilj teh posnetkov je ujemanje s trenutnim dogajanjem pod vodno površino. Preprosto povedano, ribe se osredotočajo na določeno žuželko, vi pa posnemate točno to žuželko in njeno razvojno fazo v kar se da realistični podobi. Seveda je težko imeti na zalogi toliko po velikosti, barvi in obliki realističnih posnetkov v naših muharskih škatlicah, zato pa velika večina muharjev uporablja dve drugi različici umetnih muh.

Impresionistične ličinke s svojo podobo vodne prebivalke spominjajo na njihovo hrano, vendar natančno posnemanje tega obroka ni njihov namen. Te ličinke imajo hkrati več plenilskih spodbujevalnikov, ki prebudijo ribje zanimanje, vendar so še vedno precej naravnega videza. Na primer: večje vezan posnetek zajčjega ušesa, ki je izjemno učinkovit in je v osnovi posnetek ličinke enodnevnice ter ga imate navezanega na koncu trnice, bodo ribe zaradi rojenja enodnevnice jemale tudi takrat, ko pričnejo rojiti prodnice. Verjetno je v nekem trenutku bolj učinkovit kot realistični vzorec prodnice, saj združuje najboljše obeh vrst. Impresionistični vzorci ličink so bolj vsestranski kot realistični vzorci in vam dajejo več možnosti med hitrim menjavanjem rojenja različnih žuželk. Še vedno bi morali ohraniti

Slika 4: Prijem in kazalnik prijema izgine pod vodo

podobno velikost proti naravnim žuželkam, vendar imate več manevrskega prostora pri velikosti, profilu in drugih sprožilcih za prijem.

Atraktorske ličinke so v bistvu različica impresionističnih vzorcev, ki imajo pogosto svetlejšje barve in bolj pretirano vezavo z raznimi dodatki. Težko je natančno opredeliti razliko med impresionističnimi ličinkami in »atraktorskimi«. Pravzaprav impresionistične ličinke z raznimi dodatki naredijo bolj vidne in jih s tem spremenijo v atraktorske ličinke. Privlačne so lahko tudi imitacije ličink, kot so ikre, črvi, hrošči itd. Ti vzorci so lahko nekoliko preveliki in služijo temu, da pritegnejo ribe, tudi ko te niso lačne. Ni nujno, da ponazarjajo katero koli hrano, ki je takrat v vodi prisotna v velikem številu. Na primer: če boste avgusta lovili z ikro (»globag«), v tem času pa se ne drsti veliko rib, bodite prepričani, da se plenilke še vedno spomnijo iker in njihovega okusa, tudi če jih takrat ni v vodi. Te »ličinke« so torej tudi v tem času privlačne za ves ribji živelj.

Kako začeti

Muharji začetniki se pogosto sprašujejo, kje začeti loviti z ličinkami na novem vodotoku in kako videti prijem. Tukaj je nekaj osnovnih napotkov. Predvsem obravnavajte vodotok kot podvodno samopostrežno prehransko linijo, le namesto da bi se ribe premaknile k hrani, hrana priplava k ribam. Če želite prepoznati to črto podvodne prehranske linije, narišite namišljeno črto po sredini glavnega toka. Ta del vodnega toka nosi največjo količino hrane in večina rib je v njeni neposredni bližini. Nato upoštevajte druga dva ključna elementa, ki pogojujeta življenje rib v vodotoku. To dosežemo s pravilnim opazovanjem sprememb v vodnem toku. Iskali bomo zavetja, ki jih ribe iščejo pred tokom in skrivališča pred nevarnostjo. Ko to ugotovite, boste vedeli, kje začeti. Pri tem je predvsem pomembno, da je naša ličinka vedno blizu dna in da skrbno opazujemo in nadzorujemo pot naše muhe. Svoje predloške usmerite na robove vrtincev, počasnejše dele vodnega toka in poiščite globlje zajede ter poglobitve, ki so v bližini glavnega toka. Postrvi in lipani hitro izplavajo iz svojega ležišča, vsrkajo hrano in se vrnejo nazaj v varno kritje. Tako bi lahko rekli, da idealna podoba ličinke od ribe zahteva le, da odpre usta in jo pogoltne. Življenje vseh ribjih vrst, ne samo salmonidnih, je odvisno od tega, ali porabijo več energije, kot jo pridobijo s hrano, ki jo zaužijejo. Vedno imejte v mislih, da se v tekoči vodi riba za obrok ne bo premaknila prav daleč.

Ko boste muharili z ličinkami, je prvo pravilo, *da morate spraviti svoj posnetek ličinke v pravo globino*. Navadno to pomeni na dno v območje hranjenja, tja, kjer ribe ležijo in se

skrivajo. Večina rib najraje leži pri dnu, kjer porabijo manj energije za upiranje vodnemu toku in prav to je tudi razlog, da se ne odpravijo prav daleč z ležišča po hrano. To je tudi razlog, zakaj morate svoj posnetek spraviti v pravo globino. Previsoko ribe ne bodo prijele – pomeni, da je ličinka zunaj območja hranjenja. Pregloboko pa obratno pomeni stalno zapenjanje dna vodotoka. Tako se morajo v vaši muharski škatlici z ličinkami vedno najti različno obteženi posnetki iste žuželke, ki jih boste menjali po potrebi, glede na globino vode v kateri se nahajajo ribe.

Kako vidimo prijem

Zaznavanje nevidnega prijema ribe v globini se lahko na začetku zdi skoraj nemogoče, zlasti za začetnike, ki se prvič preizkušajo v tej tehniki muharjenja. V karieri sem videl veliko muharjev, ki preprosto niso videli prijema ribe ali so bili prepočasni pri zategu. Zato je moj drugi nasvet: *vedno pazljivo opazujte konec vaše plavajoče muharske vrvice*, tam, kjer prehaja v predvrnico, saj vam bo z nenadnim premikom pokazala prijem ribe pod površino.

Za tiste, ki se bodo prvič preizkusili v ličinkarjenju, bi vseeno priporočil uporabo kazalnikov prijema, ki vam bo olajšal zaznavo prijema ribe pod površino. Seveda tam, kjer je njegova uporaba dovoljena! Kazalniki v bistvu sami po sebi nadomestijo plovčke pri muharjenju, zato jih nekateri puristi v naših vrstah odklanjajo in se zgražajo pri njihovi uporabi. Toda kot sem prej napisal, bo vsakemu začetniku v pomoč in nikar se ga ne bojte uporabiti. Za ta namen je na tržišču kar nekaj izdelkov. Sam bi izpostavil dva, ki ju je najlažje pritrditi na sistem za ličinkarjenje. Prve so plastične penice, ki jih preprosto prilepite, kamor želite. Drugi je prav tako enostaven za uporabo, saj ga na zeleno mesto preprosto prignetete, narejen je namreč iz plavajoče snovi, ki je še najbolj podobna plastelinu. Kazalniki vas lahko, razen pri prijemu, opozorijo, tudi če se vaša muha vleče po dnu, ker je pretežka. Pri novejših metodah ličinkarjenja se tudi uporabljajo neke vrste kazalnikov prijema, samo so malo drugačni, a o tem v nadaljevanju.

Oprema

1. *Muharska palica*: Za tehniko ličinkarjenje dobro razmislite, katero muharsko palico boste vzeli s seboj. Daljše muharice vsekakor prinesejo prednost, zlasti na večjih vodah in pri novih načinih ličinkarjenja. Slabost je lahko le ta, da vas bo daljša in s tem težja muharska palica (razreda 6 ali 7) pogosto utrudila med celodnevni muharjenjem, pa še nerodne so za manjše zaraščene vodotoke. Izberite raje lahko in občutljivo palico, običajno dolžine med približno 2,4 do 3 metre (8-10 čevljev). Te vam omogočajo natančno vodenje ličink. Palica naj ima hitro akcijo, da lahko izvedete zasek, obenem pa lahko hitro dvignete ličinko iz vode.

2. *Muharsko kolesce* naj bo lahko, vendar dovolj zmogljivo za ravnanje z večjo ribo.

3. *Uporabite muharsko vrvico*, ki je prilagojena vaši palici. Za tiste malo bolj izkušene pridejo v poštev tudi muharske vrvice s potapljaškim se prednjim delom. Zelo uporabne pa so tudi povsem toneče vrvice, posebno na globljih vodotokih in na jezerih ter ribnikih.

4. *Predvrnico*: Ponavadi uporabljamo konične predvrvice, ki so prilagojene za ličinkarjenje. Navadno so narejene iz fluorokarbonskega najlona, saj se lažje potaplja in hitreje sledijo ličinki na poti proti lovnemu področju.

Za evroličinkarjenje priporočam standardno konično francosko predvrnico, ki jo pritrdite na konec običajne muharske vrvice. Na konico te predvrvice pritrdimo vidno vrvico ali dvobarvno pletenko. O tem malo več kasneje.

Slika 5: Ličinkarjenje proti toku

5. *Trnice* (končni del predvrvice) izbiramo po potrebi in zahtevah ličinkarjenja, ki ga izvajamo. Seveda bomo uporabljali fluorokarbonske trnice, ki so nevidne v vodi.

Osnovni načini predložitve ličinke

Ličinkarjenje počez in navzdol. S tem načinom ličinkarimo predvsem po toku višje od ležišča ribe, ki jo nameravamo ujeti. Običajno ga uporabljamo na krajših razdaljah do 15 metrov. Ličinko predložite neposredno pred svoje stojišče proti nasprotnemu bregu in pustite, da muharsko vrvico zanese vodni tok v loku čez vodotok. V prvem delu predložka se bo ličinka potopila, na koncu pa se bo zaradi razena muharske vrvice dvignila. Muharsko vrvico na koncu njene poti počasi izravnajte z dvigom muharske palice navzgor. Pri tem velikokrat izzovete prijem ribe, ki sledi vašemu posnetku preko toka. Tak način predstavitve ličinke lahko uporabljate za plavajoče ličinke enodnevnih, vzpenjače ločnic ali ličinke prodnih.

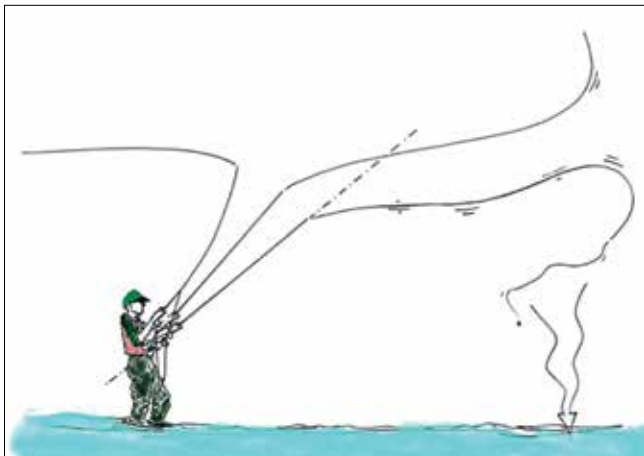
Ličinkarjenje proti toku je ena izmed osnovnih tehnik muharjenja. Pri ličinkarjenju proti toku je ključno, da umetno ličinko predstavite na naraven način. To pomeni, da jo spustite v vodo tako, kot bi se naravna ličinka gibala. Ribe iščejo hrano na dnu, zato je pomembno, da ličinko držite blizu dna. Umetno ličinko morate s svojimi postopki spustiti na pravo globino, kjer se ribe hranijo. Pri tej tehniki je predvsem pomembno, da poznate padalni met, ki ličinko spravi pod gladino, preden muharska vrvica pristane na površini. S tem dosežete, da ličinka potone, muharska vrvica pa je ne povleče takoj za seboj. Zelo priporočljivo je tudi, da pri manjših posnetkih uporabite uteži (kjer je dovoljeno), da dosežete želeno globino. Predvsem je pomembno, da ste v nenehnem stiku s svojim posnetkom. To dosežemo tako, da hitro vlečete in preprijemajte muharsko vrvico, ko se vam ličinka bliža po toku navzdol. Če opazite, da se vrvica ustavi ali spremeni smer, je to lahko znak, da je riba vzela ličinko. Takrat zategnite. Pri ličinkarjenju proti toku uporabljamo kratke mete. Držite palico vodoravno in se z boki obračajte, da vodite ličinko skozi območje, kjer lovite ribe. Pomembno je, da se pri ličinkarjenju proti toku osredotočite na znake, kot so zastoj muharske vrvice ali nenaden premik. S pravilnim pristopom in pozornostjo na podrobnosti boste povečali svoje možnosti za uspešen ulov pri tem načinu ličinkarjenja.

Ličinkarjenje v kadicah: Med muharjenjem boste naleteli na predele vodotoka, kjer voda šumi okrog večjih skal. Vsaka od njih učinkuje kot majhen jez in za njimi se voda poglabi in umiri. Tak prostor je primeren za ležišče rib zaradi dotoka sveže, s kisikom bogate vode, obenem pa se tu odlaga hrana, ki jo brzica dvigne z dna. Večkrat boste v takšnem skrivališču naleteli na izjemno velike primerke tako postrvi kot lipanov. RIBE, ki se tu nahajajo, se zelo hitro odzovejo na vsako ponujeno hrano, saj jo drugače močan tok odnese naprej. Tu predložimo svojo ličinko v neposredno bližino zgornjega dela skale, tako da ličinka potone tik za skalo, kjer čaka lačna riba. Če se prijem ne zgodi ob prvem predložku, lahko tega ponovimo kar nekajkrat, saj ribe tam niso preveč pazljive na malenkosti. Še najbolje je, če tam uporabljamo temnejše in večje posnetke košatih ličink.

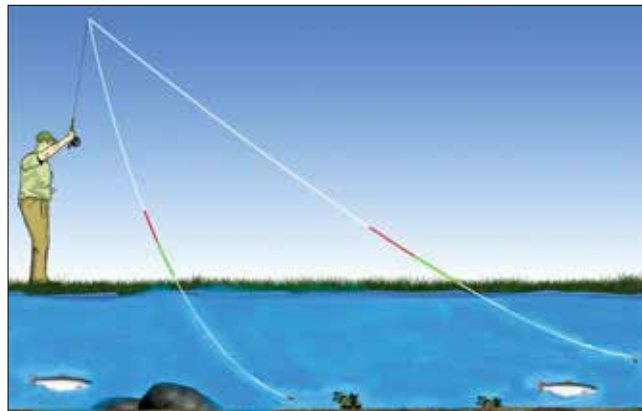
Ličinkarjenje v mirni vodi. Preden se lotimo načinov ribolova z ličinkami v mirni vodi, najprej opozorilo: ko odmislimo hitre tokove reke, se hitrost muharjenja v mirnih vodah znatno zmanjša. Potrebujete veliko potrpljenja, saj boste čakali, da se vaše muhe potopijo, nato pa boste počasi vlekli in dodajali življenje vašemu posnetku. A ne skrbite, vsaka dolgočasnost bo izginila, ko boste ujeli prvo veliko postrvi!

Poskusite uporabiti plavajočo muharsko vrvico s strelno glavo (angl. shooting head). S tem boste dosegli večjo daljavo predložka, na kateri vas previdne ribe ne bodo opazile. Podaljšajte tako predvrvico kot trnico. Predvrvica bi morala biti približno 1,25-krat daljša od globine, ki jo poskušate doseči. Predvsem pa dajte svojim ličinkam čas, da potonejo. Predstavitev muhe v dneh, ko se ribe hranijo v globoki vodi, pomeni velik izziv za ličinkarjenje v mirnih vodah. Dejansko ne morete uspešno loviti v 90 % okoliščinah, ne da bi potopili vrvico. Približno 90 % večine hranjenja postrvi poteka pod površjem, zaradi česar je v večini okoliščin najkoristnejša potaplajoča se muharska vrvica, s katero bomo veliko lažje spravili našo ličinko globoko pod gladino. Pri tem pazite na naslednje:

- a) Izberite najboljšo globino. Začetna stvar, o kateri se boste morali odločiti, je pravilna globina za predložitev vaše vabe. Pri odločanju je treba upoštevati nekaj dejavnikov, na primer temperaturo vode. Številne postrvi se raje zadržujejo v mirnejših vodah, kjer najdejo več kisika in se tako lažje gibljejo. Čeprav je idealna temperatura za postrvi med 10 in 14 stopinj Celzija, se lahko globina vode spreminja glede na vreme. Na primer, postrvi zaradi obilice hrane pogosteje priplavajo na površje.
- b) Poiščite pravilni posnetek. Da privabite ribo, je bistvena uporaba prave muhe. Obstaja nekaj načinov, kako zagotoviti, da imate pravo ličinko na koncu trnice. Prvi pristop je razmisliti o razpoložljivih žuželkah, saj se večina postrvi prehranjuje z žuželkami. Če so te žuželke majhne (trzače), imate boljše možnosti z majhno muho. Zato je bistvenega pomena, da imate dovolj obsežen repertoar muh, da se ne boste obotavljali zamenjati za ustrezno alternativo, ko ena ne deluje.
- c) Odločite se za pravilno lokacijo. Prisotnost postrvi je odvisna od temperature vode. Postrvi ostanejo blizu podvodnih ovir, kot so skale ali potopljeni drevesi, ko je temperatura prehladna ali prevročna. Kljub temu se med aktivnim prehranjevanjem premaknejo v srednji del ribnika ali jezera; zato bo morda potrebnih nekaj poskusov, da poiščete primerno mesto za ribolov. S spreminjanjem lokacij nadaljujte, dokler ne najdete dobrega mesta, kjer ribe sodelujejo. Vendar pa se ne zadržujte več kot 15 minut na območju, kjer ni znaka o ribji aktivnosti.
- d) Pretehtajte svojo hitrost vlečenja posnetka proti sebi. Pomislite na to, kako se te žuželke obnašajo pod vodo. Pravilno vodenje je sprožilec pri ribi, da napa-

Slika 6: Padalni met

Slika 8: Evroličinkarjenje

ta zravna in ko ličinka ne more več naprej, jo zagon odnese navzdol – v vodo.

Zakaj je padalni met pomemben?

Pravilna izvedba padalnega meta je izjemno pomembna pri ličinkarjenju. Gre za preprost met, ki ga je mogoče hitro osvojiti s pravilno tehniko. Pomaga, da se vaše umetne muhe pravilno spustijo v vodo in je ključnega pomena za pridobivanje tako globine kot vzpostavitev popolnega vodenja ličinke blizu dna. Če se namreč muharska vrvica najprej uleže na površino reke pred muho, se večina ali vsa napetost vrvice pri predložku potegne s tokom navzdol, preden ličinka zadene vodno površino. Ko se torej ličinka dotakne gladine, jo muharska vrvica že vleče navzdol. Namesto da bi se potapljala proti dnu reke, je njena pot takoj vezana s tokom. Gre torej za tehniko meta, ki jo je treba obvladati.

Kolutni met je tehnika, ki jo uporabite, ko so za vami ovire. Te ovire so lahko drevo ali grm ali celo ljudje, ki hodijo za vami. To je učinkovita tehnika, s katero svojo muho pripeljete na želeno lokacijo, ne da bi se obesila in izgubila muho. Za uspešni kolutni met morate imeti na gladini vsaj 5 do 10 metrov muharske vrvice, ki naj se pred vašim stojiščem poravna na površini s tokom navzdol. Nato palico dvignemo, tako da naredi lok, nato pa močno zamahnemo naprej. Če hočemo pri tem dati dodatno moč vrvici, lahko z roko, v kateri držimo muharsko vrvico, potegnemo navzdol. Vrvica bo tako napravila kolut, ki se bo na gladini zravnal pred nami s predvrvice vred.

Met s trebuhom in premet muharske vrvice. Ta dva meta preprosto morate obvladati, če hočete, da vaša ličinka, ki jo vodite preko toka v mirnejšem delu vodotoka, plava normalno. Če bi ličinko ponudili preko hitrejšega toka, ki se nahaja pred vami in bi pri tem bila vaša muharska vrvica poravnana, jo bo hitrejši tok takoj potegnil navzdol in ličinko bi v počasnejšem toku dvignilo. Zato morate vašo muharsko vrvico iztegniti visoko v zrak in jo, s krettnjo, ki je vedno usmerjena proti toku, še v zraku ukrivimo tako, da na površino leže s trebuhom proti toku. Tok mora ta zavoj vrvice zravnavati, medtem pa vaša ličinka mirno plava v počasnejšem delu vodotoka. Enako je s premetom vrvice. Če se vam zdi, da je muharska vrvica začela vleči vašo ličinko, preprosto dvignite del vrvice iz vode in z ostro krettnjo vrha muharice proti toku naredite premet vrvice. Če vam ni jasno, vam bo to najlažje pokazal kateri od izkušenih muharjev za vodo.

Novije tehnike ličinkarjenja

Vsi ste slišali za različne metode ličinkarjenja, o nekaterih sem že pisal in se jih boste spomnili. Leisenringov dvig - zelo uporabna metoda in sodi med najuspešnejše načine ličinkarjenja.

Slika 7: Kolutni met

de ponujeno ličinko. To je tudi bistvena stvar, ki si jo morate zapomniti vsakič, ko greste lovit postrvi v stoječih vodah. Na primer, postrvi lahko pritegnete z muhami različnih oblik in velikosti, toda ta privlačnost je povezana s tem, kako se vaba obnaša v vodi, saj temperatura vpliva na hitrost njenega gibanja. Medtem pa so postrvi zelo občutljive in previdne na takšne spremembe.

Poznati morate tudi nekaj pomembnih metov, poleg osnovnega

Padalni met

Padalni met je muharski met, pri katerem se muharska vrvica predloži visoko naprej, tako da zadržano pade strmo s prednjim delom predvrvice na gladino. Zamik se zgodi, ko se vrvica odvije pri metu naprej. Ko ribič ustavi konico palice, ličinka sledi energiji meta, dokler se zanka na muharski vrvici ne odpre. Ličinka doseže konec potiska, ko se

Slika 9: Kazalnik za francosko ličinkarjenje

Slika 10: Kazalnik za evroličinkarjenje

Slika 11: »Mikijev« perdigon

Češki način ličinkarjenja - prvotno razvito na Češkem, od tu tudi ime.

Pri tej metodi ribiči uporabljajo dokaj kratke predložke, na kratkih predvrvicah ter obtežene ličinke. Z vodenjem na kratki razdalji lahko dokaj verodostojno ponazarjamo naravno gibanje ličink. Pri tem načinu ličinkarjenja je večja občutljivost in natančnost pri zaznavanju prijemov. Ribolov poteka pri dnu vode. Primerno za ribolov na hitrih, tekočih vodah.

V zadnjem času pa se veliko piše o evroličinkarjenju in francoskem ličinkarjenju. To sta dve dokaj novi tehniki ličinkarjenja, ki izvirata iz tekmovalnih vrst v muharjenju z različnimi posnetki ličink, ki obe izvirata iz Evrope. Obe tehniki temeljita na uporabi dolgih predvrvic in različno težkih posnetkov, ki jih vodimo blizu dna reke, kjer se nahajajo ribe. Glavna razlika med evro- in frenč ličinkarjenjem je v dolžini predvrvice in v načinu zaznavanja prijema.

Pri evroličinkarjenju uporabljamo krajše predvrvice (od 3 do 6 metrov), ki omogočajo boljši nadzor nad posnetki ličink in hitrejšo reakcijo na prijem. Ta način ličinkarjenja je

60 cm dolga potočnica na Savi Bohinjki (RD Bohinj), na t.i. perdigon ličinko

primeren za ribolov na krajših razdaljah in v hitrejših tokovih. Prijem se zazna s pomočjo barvnega (ali večbarvnega) pokazatelja prijema, ki je nameščen na koncu predvrvice.

Pri t.i. francoskem načinu ličinkarjenja pa se uporablja še daljše predvrvice (od 6 do 10 metrov), ki omogočajo ribolov na večjih razdaljah in v globljih vodah. Primeren je za ribolov v počasnejših tokovih in na bolj plašnih ribah. Pri »frenč« ličinkarjenju se prijem zazna s pomočjo obarvanega cilindričnega najlona, ki je na koncu predvrvice in se raztegne ob prijemu.

Toliko za sedaj, kaj več o tem pa v naslednjem članku, posvečenem prav tem metodam ličinkarjenja ter različnim pristopom in opreми, ki se pri tem uporabljajo.

Za konec pa še dva bonbončka

Še en dejavnik v razmislek pri ličinkarjenju, in sicer razlika med divjimi v primerjavi z vloženi ribami. Divje ribe se prehranjujejo, kot so pogojene s trenutno razpoložljivo hrano, in rastejo, kot jim je narava namenila. Medtem je večina vloženi postrvi gensko izbranih za agresivno prehranjevanje in hitro rast. Enostavno so bolj požrešne. Stara miselnost, da postane naseljena vložena postrv sčasoma taka kot divja postrv, ko je nekaj časa v naravnem vodotoku, je napačna. Zagotovo postanejo na nek način po obnašanju podobne svojim divjim sestram, a če so iz valilnice, se njihovi geni nikoli ne spremenijo. Vedno se bodo hranile bolj agresivno in hitreje rasle ter ne bodo zamudile nobenega obroka, ki priplava mimo.

Videl sem, da se preveč muharjev „zakorenini“, ko predolgo ostanejo na istem mestu. Če ribe ni tam, ne boste ujeli ničesar, ne glede na to, kako strokovni ste pri svojih metodah. Ne glede na to, kako dobro je videti predel pred vami, po polurnem nametavanju je logična ugotovitev – rib preprosto ni tam. Zato vam priporočam, da če po petih do osmih dobrih predstavitvah niste imeli sreče, je čas, da spremenite pozicijo ali zamenjate ličinko. Tako boste spoznali vodo in odkrili, kje se ribe skrivajo. Zmanjšali boste izgubo časa in zagotovo boste ujeli več rib, kot če bi ostali na enem mestu.

Pa dober prijem, kjerkoli boste učili plavati svoje posnetke.

Besedilo in fotografije:
Vladimir Mikec

Sestavine za preproste, okusne in na oko privlačne kruhke z dimljeno ribo.

RIBJA ELEGANCA - KRUHKE Z DIMLJENO RIBO

Ribolov je več kot le lovljenje hrane. Je sprehod v tišini revirja, tihi pogovor z naravo, sam s seboj ... Ob vsakem metu vabe ponuja pričakovanje in vprašanje, kaj se skriva v globinah. V trenutku, ko doživimo prijem, nas narava obdari z brezčasno lepoto. Ta pa ni le v uplenu, je v spoštovanju do življenja. Ko riba konča svojo pot, ji izkažemo čast, jo obdarimo z odgovornostjo, ker vemo, da ni samo hrana, ampak tudi dar.

S prihodom poletja, ko toplota naznanja lahkotnost dni, je ribja hrana popolna. Privoščimo si preprosto, osvežujočo in bogato z okusi, ki nas spomnijo na spokojnost ob naših lepih revirjih. Ribji kruhki so kot nalašč za poletne večere s prijatelji, za sproščene trenutke, ko so vsi naravni okusi na dlani, pa čeprav je vse skupaj le delček tega, kar ponuja vodni svet. Z vsakim grizljajem nas preplavi občutek zadovoljstva, ki opominja na spoštovanje narave, njenega bogastva in zgodb ribolovskih dni.

V naslednjih vrsticah bom z vami delil nekaj okusnih receptov za kruhke iz dimljene sladkovodne ribe. Izberete lahko skoraj katero koli vrsto, ki vam je ljuba: ščuko, krapa, klena ali podust, vse so odlične za pripravo teh preprostih, a okusnih jedi. Mi smo se tokrat odločili za

hladno dimljeno šarenko, saj plava (šarenka namreč, ne njen okusni file) v številnih revirjih, ni zahtevna za ribolov, poleg tega pa je dostopna v številnih trgovinah (za tiste, ki ne lovite ali je ne boste uplenili). Njena nežna dimljena aroma popolnoma dopolni okus ribjih kruhkov. S takšnimi kruhki bomo sebi in gostom pokazali, da ribja hrana ni le okusna, ampak tudi dostopna, ko želimo uživati v lahkotnih poletnih jedeh, ki nas popeljejo nazaj k naravi.

Kruhki iz dimljene sladkovodne ribe so odlična izbira za enostavno, a okusno malico, saj je njihova priprava hitra in enostavna, če smo le pripravljene na sestavljanje. So lahkotni, a hkrati bogati z okusom, zaradi česar so idealni za tiste trenutke, ko si želimo nekaj hitrega in nasitnega. V poletnih mesecih, ko iščemo

osvežujoče in ne pretežke obroke, so ti ribji kruhki popoln način, da uživamo v naravi, ne da bi se odpovedali okusu.

Poleg tega so ribji kruhki iz dimljene ribe odlični za posebne priložnosti. Lahko jih postrežemo na družinskih srečanjih, rojstnih dnevih ali drugih praznovanjih, kjer želimo ponuditi nekaj elegantnega, a preprostega. Z njihovo lepo predstavitvijo in svežimi okusi bodo nedvomno očarali goste, hkrati pa ne bodo obremenili kuhinje, saj jih lahko hitro pripravimo. Eleganca, ki jo prinašajo, bo zagotovo pripomogla k posebnemu vzdušju ob praznovanju. Predstavljeni recepti so izjemnookusni, zato premislite, ali jih boste res postregli gostom. Nekaj jih pripravite samo zase, za uživanje ob dobri knjigi, pred televizorjem ali na pikniku v naravi.

Še posebej pa so ribji kruhki primerni za zajtrk. Zajtrk je za marsikoga ključni obrok dneva, ki daje energijo za začetek, in ti lahki, a hranljivi kruhki bodo zagotovo prijetno osvežili jutro. Dimljena riba prinaša bogat okus in zdrave maščobe, ki so popolne za tiste, ki želijo začeti dan z okusno in hranilno jedjo. Tako se ribji kruhki lahko znajdejo na mizi kot odlična izbira za zdrav in okusen zajtrk, ki nas bo napolnil z energijo za dan pred nami. Pa še nekaj lahko omenimo: šarenka, tako kupljena od slovenskih ribogojcev ali ulovljena, je precej boljše od uvoženega gojenega lososa. Verjetno ni potrebno poudarjati, zakaj.

Čeprav ribiči radi govorimo o velikih ribah, je včasih

Popečena bageta, vrhunsko oljčno olje, kozji sir, dimljena riba, rezina bučke in peteršilj.

najboljša tista, ki gre na majhen kruhek. Hladno dimljena postrv je pravi dragulj slovenskih voda, nežna, aromatična in elegantna. V tem sestavku vam želim predstaviti tri različne kruhke, ki so primerni za predjed, druženje s prijatelji ali praznično mizo. Vsi trije kruhki so preprosti za pripravo, a dovolj posebni, da z njimi navdušimo tudi zahtevnejše goste.

Kakovostna dimljena riba, malo sveže zelenjave, hrustljav kruh in kapljica oljčnega olja, to je vse, kar potrebujemo za popoln ribji grizljaj. Vabim vas, da jih preizkusite, kombinirate in predvsem, da pojedete še kakšnega več, kot ste načrtovali.

Kruhki z dimljeno ribo, skuto in okisano čebulo

- rezine črnega kruha (lahko je ržen)
 - skuta (lahko tudi sirni namaz, če želite bolj kremast okus)
 - hladno dimljena sladkovodna riba (npr. šarenka, ščuka, krap, klen)
 - čebula ali šalotka
 - jabolčni kis (za okisanje čebule)
 - ščepec sveže mletega popra
 - sol po okusu, sladkor
 - svež koper za aromo in okras

Črn ali ržen kruh, skuta, hladno dimljena riba, okisana čebula in koper.

Nežen toast, ribji namaz, dimljena riba, kaviar in drobnjak.

Pazimo, da odstranimo vse kosti. Na kruh najprej namažemo skuto ali sirni namaz. Na vrh dodamo rezino dimljene ribe in okisano čebulo / šalotko. Posujemo s soljo in poprom, po okusu. Na vrh denemo svež koper za svežino in okus. Kruhke postrežemo sveže, na lični deski ali elegantnem pladnju. Jed je preprosta, vendar zelo elegantna in okusna, z rahlim skandinavskim pridihom, ki bo očaral vas in vaše goste. Postrezite jih kot osvežujočo malico, lahko pa tudi kot predjed ob posebnih priložnostih.

Kruhki z dimljeno ribo, kozjim sirom in bučko

- bageta
- kozji sir (ali lahek sirni namaz)
- hladno dimljena sladkovodna riba (npr. šarenka, ščuka, krap, klen)
- manjša bučka (cukini)
- svež peteršilj
- ščepec belega popra
- sol po okusu
- vrhunsko oljčno olje

Bučko operemo in narežemo na tanke rezine. Pri tem si lahko pomagamo z lupilcem krompirja. Temno zeleno lupino bučke obdržimo zaradi videza in okusa. Če želimo, lahko bučko rahlo popečemo na vroči ponvi, da se zmehča, vendar bo boljša sveža, saj je izjemno nežna in hrustljava. Bageto narežemo na rezine po želji in jih popečemo na ponvi ali v opekaču, da postanejo hrustljave. Na vsako rezino bagete najprej polijemo vrhunsko oljčno olje, nato pa naneseemo rezino kozjega sira (ali sirnega namaza). Na sir ali sirni namaz položimo rezino dimljene ribe in nanjo dodamo nekaj rezin sveže bučke. Posujemo z malo soli in popra ter okrasimo s svežim peteršiljem. Kruhke po želji dodatno prelijemo z nekaj kapljicami vrhunskega oljčnega olja za dodatno mineralnost in svežino. Ti ribji kruhki so odlična izbira za lahek prigrizek ali predjed na poletnih zabavah. S kombinacijo dimljene ribe, kozjega sira in sveže bučke dosežemo preproste, a polne okuse, ki so zelo osvežujoči.

Kruhki z dimljeno ribo, ribjim namazom in kaviarjem

- rezine nežnega toasta
- sirni namaz ali ribji namaz (po želji, le premočan naj ne bo)
- hladno dimljena sladkovodna riba (npr. šarenka, ščuka, krap, klen)
- sol in poper po okusu
- kaviar (ikre) ribe
- svež drobnjak ali stebela peteršilja za okras

Rezine nežnega toasta lahko popečemo v opekaču ali na ponvi, da postanejo hrustljave, vendar ne preveč zapečene. Kruh mora ostati mehak v notranjosti, a hrustljiv na robovih. Na vsako rezino toasta naneseemo plast ribjega ali sirnega namaza.

Pazite, da ni premočan, saj mora omogočiti, da pride do izraza okus dimljene ribe. Na namaz položimo rezino dimljene ribe in jo po okusu začini s soljo in poprom. Na vrh dodamo nekaj iker, da dosežemo bogat, mineralni okus in eleganten videz. Kruhke okrasimo s svežim drobnjakom, ki bo dodal svežino in barvo, namesto njega pa lahko uporabimo tudi narezana stebela peteršilja. Ta preprost, a eleganten kruhek je popoln za posebne priložnosti, kot so večerje, zabave ali kot sveža malica. Kombinacija nežnega toasta, ribjega namaza, dimljene ribe in kaviarja ustvarja vrhunski okus, ki bo navdušil vas in seveda vse goste, če jim boste omenjene dobrote sploh privoščili.

Za kruhke z dimljeno šarenko na črnem ali rženem kruhu, s skuto, okisano čebulo in koprom priporočam sauvignon blanc ali renski rizling. Oba imata dovolj svežine in citrusnih not, da lepo dopolnita dimljenost ribe in kiselkasti ton čebule. Kot pivska spremljava se dobro obnese ležak (pilsner), ki z lahkotnim, svežim okusom prijetno uravnoteži bogate okuse ribje kombinacije. Med brezalkoholnimi pijačami priporočam mineralno vodo z nekaj kapljicami limone ali leden čaj z limeto. Kruhki z dimljeno ribo, kozjim sirom, svežo bučko, peteršiljem in oljčnim oljem se lepo povežejo z mlajšim chardonnayjem; je dovolj krepak, a ne pretežak, da podpre sir in zelenjavo. Med pivi bi izbral blond ale, ki s svojo zmerno grenkobo in rahlo sadno noto lepo dopolni dimljenost in maščobo jedi. Kot brezalkoholna pijača pa se odlično prileže limonada ali zeliščna limonada z meto. Za tretji kruhek z dimljeno ribo, ribjim namazom, ikrami in drobnjakom priporočam zelen ali mlado rebulo. Obe vini sta sveži, rahlo cvetlični, s sadnim značajem, ki se lepo poveže z mineralnim karakterjem kaviarja. Če izberemo pivo, naj bo to pšenično (weissbier), ki z nežno začinjenostjo in kremasto teksturo obogati okus namaza. Med brezalkoholnimi pijačami predlagam ohlajen zeleni čaj z malo medu ali za bolj drzne razredčeno morskovo vodo z naravnimi okusi alg, ki presenetljivo lepo poudari (vodni) značaj jedi. Dober tek in na zdravje vam želim!

Besedilo in fotografije:
Jure Ušeničnik

Vabljen pogled na Ljubljano in zelenje okoli Ljubljanskega gradu. Foto: Jure Ušeničnik / Schifferstein.